# ATILIM

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı

Yıl 7, Sayı 9 (81)

1 Eylül 1980

*Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!*


*TKP'nin 60. Yılında Partiyi Güçlendir, TKP'ne Gir!*

# 60 yıl boyunca

## I. Bilen, TKP MK Genel Sekreteri

**Yığınsal direnişlerde komünistler en ön sırada savaşıyor. Savaşlarda can veren yiğit komünistlerin akan kanları boşa gitmeyecektir. Emperyalizme, yarı askersel zorbalık rejimine karşı en geniş demokratik güçlerin eylem birliği-TKP 60. yılını işte bu savaş çağrısıyla kutluyor.**

TKP 60 yaşında. Çok çetin savaşlarla dolu 60 yıl. Olumlu, olumsuz, başarılı, başarısız, git-gelli, duraklamalı, atılımlı savaş ve deney yılları. Türkiye işçi sınıfı, tüm emekçileri, ilericileri TKP'nin kuruluş yılını kutluyor. Halkımız bu savaşkan partiyi selamlıyor.

10 Eylül 1920'de Türkiye işçi sınıfı, savaş tarihinde yepyeni bir aşamaya ayak bastı. TKP'nin 1. Kongresi toplandı. Komünist örgütleri bir çatı altında birleşti. Programını, tüzüğünü, savaş stratejisini taktiğini onayladı, açıkladı. İşçi sınıfı, kapitalizme, emperyalizme, sömürü ve zorbalık düzenine karşı savaşlarda eline yepyeni, işlek, paslanmaz bir silâh aldı. TKP Marksçı-Leninci ülkü ve ilkeler üzerine kuruldu.

TKP, Büyük Kızıl Oktobr'un esinlediği, doğrudan doğruya etkilediği ve Anadolu'da kopan silâhlı Ulusal Kurtuluş Savaşının ateşleri içinde gözlerini dünyaya açtı. Kurucuları bu savaştan geçti. Bu tarihsel olgu damgasını partiye, onun yaşamına vurdu. Ulu proletarya enternasyonalizmi ülküsü partinin kan damarlarına böylesi bir kaynaktan işledi. TKP uluslararası komünist hareketinin, bu dünya devrim ordusunun savaşkan bir koludur. Bayrağını: «Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!» belgisiyle açmıştır. O, bu kızıl bayrak altında savaşıyor.

TKP, 60. yılını kardeş komünist ve işçi partileriyle bu kızıl bayrak altında kutluyor.

Komünistler geçmişi, savaşların verdiği dersleri unutmuyor. Sınıfların güç dengesi, savaşların ölçüleri, boyutları bugün başka bir aşamadadır. Kurtuluş savaşı günleriyle bugün bir değil. Burjuvazi o gün, yurda dalan emperyalist güçlerle savaşmak zorundaydı. Halk silâha sarılmıştı. O, ister istemez ulusal güç birliğinden kopamazdı. Onun sınıfsal çıkarları böyleydi. Ne ki, ta baştan burjuvazi demokratik bir devrime silâhla karşı çıktı. Kurtuluş savaşında, ateş-boylarındaki halk güçlerini arkadan vurdu. Erkini, egemenliğini bu yoldan kurdu.

*(Devamı 2. sayfada)*

## Daha güçlü TKP!

*TKP gücünü proletaryadan, toplumun en devrimci sınıfından alıyor. Onun örgütsel yapısı Marksçı-Leninci ülkü ve ilkelere dayanıyor. Onun savaşkan rotası bu ilkelere göre çizilmiştir. TKP'nin özdeksel, tinsel güç kaynağı böylesine geniş, böylesine tükenmezdir.*

*Gericilik, işbirlikçi burjuvazi dolu dizgin halkın üstüne, işçi sınıfının üstüne, komünistlerin, ilerici güçlerin üzerine yürüyor. O çıplak, askersel faşist biçimi diktatoraya tırmanıyor. Amerika'nın yayılıcı, saldırgan çevreleri, NATO'nun elebaşıları «soğuk» savaşı bir ateşli savaşa çevirme rotasında yürüyor. Demirel'ler, ordunun başındaki militarist klik Pentagon'un, Çankaya, Beyaz Saray'ın peşinde sürükleniyor. Bölgemiz için, dünya barışı için tehlike büyüyor. Bu iki başlı somut tehlikeye, iki başlı düşmana karşı savaş gündemde en yakıcı sorun olmuştur. TKP bu savaşı başa alıyor.*

*TKP, işçi sınıfını, tüm demokratik güçleri, ulusun ezici çoğunluğunu bu savaşa çekmek, bu güçlerin birliğini sağlamak için var gücüyle çalışıyor. Son büyük direnişlerde, genel grevde, protesto, gösteri yürüyüşlerinde, yüzbinlerin, milyonun katıldığı yurt çapındaki çıkışlarda komünistler, parti örgütleri özverinin, girişim ve atılganlığın en taze örneklerini gösterdiler.*

*TKP'nin saygınlığı yurt çapında, toplumun geniş katmanları arasında her geçen gün daha da yayılıyor. Partimiz bu aşamaya çok çetin savaşlarla, kurbanlar vererek geldi. TKP, komünistler, baştan beri işçi sınıfının, halkımızın, Anayurdun çıkarlarını savunagelmiştir. 60 yıldır bu böylesine sürüyor.*

*TKP'ni daha da güçlendirelim. Onun illegal konumlarını her düzeyde daha da pekiştirelim. Onun politik, idelojik, tinsel gücünü, saygınlığını daha da artıralım. Leninci TKP! Güçlü TKP!*

# Erken seçim ve burjuva partileri

AP, parlamentoya getirdiği erken seçim önerisi ile birlikte yeni bir demagoji kampanyası başlattı. Sıkıyönetim koşullarında, faşist saldırıların ve devlet terörünün her gün en az 10 yurttaşımızın canına kıydığı ortamda Demirel utanmazca karşıtlarına, «erken seçimden kaçan, milletten kaçar» diye saldırıyor.

Şunu soralım: Bugünkü hükümet hangi «milli iradeye», hangi parlamento çoğunluğuna dayanmaktadır? Bu azınlık hükümeti, güçlü çoğunluk hükümetlerinin bile uygulamaya kalkışamayacakları halk düşmanı politikasını, hangi güçlere dayanarak yürütmektedir? Bu güçler faşist MHP ve gölge hükümet Milli Güvenlik Kurulu'dur. Sıkıyönetim generalleridir. Emperyalist merkezlerdir.

Parlamentonun işlevi biçimsel bir düzeye indirgenmiş durumda. Parlamentodaki muhalefet liderleri, CHP'nin yönetimi zorbalığa çoktan boyun eğmiş. Yarı askersel bir zorbalık rejimi hüküm sürüyor. Bu rejim sürdükçe seçim sonuçları ne olursa olsun, parlamentonun bileşimi nasıl olursa olsun, durum erken ya da geç yapılacak seçimlerle değişmeyecek. Halkın iradesi gerçekleşmiş olmayacak.

Erken seçim bugün gerici güçlere yalnızca, gitgide iyice göze çarpar bir duruma gelen zorbalık düzeninin parlamenter görünümünü sürdürmek için gerekli. Kemal Türkler'in faşist caniler eliyle öldürülmesi karşısında yığınlar gerilemeyip tersine dev bir genel direnişle zorbalık güçlerinin karşısına dikildi. Hükümetin, sıkıyönetimin, faşist çetelerin halka dayatmayı başardıklarını sandıkları yılgınlık ortamının temelini sarstı. İşte hükümetin, düne kadar bir tehdit aracı olarak elinde tutmayı yeğlediği, sıkıyönetim altında, terör koşullarında erken seçimi bugün hızla gündeme getirmesinin başlıca nedeni budur. Bu yoldan parlamentoyu tümüyle zorba güçlerin kölesi yapmak istiyor. Böylece genel direnişte halk yığınlarının hareketlenmesiyle, ciddi bir yara alan konumunu güçlendirmeyi amaçlıyor.

Hükümet, parlamento dışında bir halk hareketinin yükselmesinden korku-

*(Devamı 2. sayfada)*

# 60 yıl boyunca

*(1. sayfadan devam)*
60 yıl içinde evrimler geçirdi. Sonunda burjuvazinin palazlanan kolu emperyalizmle, halkımızın can düşmanlarıyla el ele verdi.

## Güncel görev: Eylem birliği

Baş düşman iki başlıdır. Emperyalizm ve yurdu NATO'lara bağlıyan gerici, halk düşmanı işbirlikçi tekellerdir. Bu burjuvazinin halkımıza dayatmış olduğu kanlı, zorbalık düzenidir. TKP bu düzene karşı savaş yürütüyor. Ve, çıkış yolunu gösteriyor. Sosyalizme yolu açacak ileri demokratik devrime işçi sınıfını, yığınları hazırlıyor. Böylesi bir savaşı, yurt çapında örgütsel oluşturmak çevreninde çalışıyor. Böylesi bir savaş ancak en başta işçi sınıfının birliğini sağlamakla başarıya ulaşabilir. İşçi-köylü bağlaşıklığını somut kurmakla, ileri demokratik devrimin sınıfsal ve politik tüm güçlerini ulusal demokratik bir cephede toplamakla başarıya ulaşabilir.

Çok çetin, zor bir savaş bu. Komünist Partisi işte böylesi bir savaşın üstüne gidiyor. Dünya ve ülkemiz, biteviye artan büyük bir tehlikeyle yüzyüze geliyor. Barış mı, savaş mı sorunu ortaya dikiliyor. Sovyetler Birliği, sosyalist ülkeler topluluğu, bu devletler, dünya komünist hareketi yeryüzünde barışı, güvenliği koruma, onu güçlendirmek, gerginliği kırmak, yumuşama sürecini geliştirmek savaşı veriyor. Emperyalizm, başta yayılıcı Amerikan harpçileri, NATO elebaşıları gerginliği artırma, barışı baltalama, bölgesel savaş ocakları kurma, yeni çıban başları koparma girişimlerini artırıyor. Bugünkü Çin hegemonyacıları emperyalistlerin yanında yer alıyor, savaş kışkırtıcılığında yarış yapıyor.

Türkiye saldırganlık bloklarının, NATO'nun içindedir. Amerikan emperyalistleri, Avrupa'da NATO ülkelerine yerleştirmekte oldukları yeni atom, nötron yığınaklarını Türkiye'deki saldırı üslerine de koyuyorlar. İşbirlikçi tekeller, onun eli kanlı hükümeti halkımızın canını, malını 45 milyonun ne olacağını düşünmüyor. Batakçılık politikasını sürdürüyor, emperyalizmin dümen sularında yol alıyor. Benden sonra tufan diyor. Ve, getirdiği bunalımlardan daha çok vurgunlar vurmaya çalışıyor. Yarı askersel zorbalık rejimini dayıyor. Bu yoldan faşist bir diktatora tehlikesini yükseltiyor. Bu diktatora devlet tekelci kapitalizmine, finans oligarşiye tırmanan işbirlikçi tekelci burjuvazinin, onun en kodamanlarının, 20 multi milyoner ailenin diktatorasıdır. Savaş yolları vardır. Somuttur. TKP ve işçi partilerinin eylem birliği çözümleyici, tüm ilerici güçleri toplamada, savaşlara sürmede etkin bir kaldıraç olabilir. Yarı askersel zorbalık rejimine karşı savaşta bu zorunluk daha da güncelleşiyor.

Bugün TKP ile omuz omuza savaşacak birleşik, legal, yığınsal bir işçi partisi kurmak görevi gündemdedir. Sınıf savaşlarında gelişmeler bu sorunun çözümünü önümüze koyuyor. TKP bunun sorumluluğunu duyuyor.

Emperyalizme, yarı askersel zorbalık rejimine karşı eylem birliği – TKP, 60. yılını işte bu savaş çağrısıyla kutluyor.

## Yığınsal direniş

Tekeller, memelekette geniş yığınları, bunlar arasında burjuvazinin tekelci olmayan kesimini, geniş orta katmanları da ateş altına almıştır. Savaş çetinleştikçe kimileri siniyor. Savaşı devrimci gevezelikle sınırlamayı öneriyorlar. Bunlar arasında düne dek «Ayaklanma pratik sorun oldu» diye serüvenciliği önerenler var. Bunlar tekellerin kanlı saldırıları karşısında paniğe düşenlerdir. Sağ, «sol» oportünistlerdir. TKP, 60 yıl boyunca bunlarla, bozgunculara, likidatörlerle savaşagelmiştir. Bu savaşlarda güçlenmiştir.

İşçi sınıfı, işbirlikçi tekelci burjuvazinin kanlı kırımlarına, yarı askersel zorbalık rejimine, faşist tehlikeyi dayatma politikalarına 23–25 Temmuz milyonluk genel greviyle, yurt çapında ve özellikle İstanbul'da, sıkıyönetimin sert baskılarına karşın, yığınsal gösteri, protesto yürüyüşleriyle yanıt verdi. Sağlık emekçileri tekellerin dayattığı yoksulluğun, karşısına Ağustos ayında yurt çapında bir direnişle dikildiler.

Bu direnişler: Süregiden yarı askersel zorbalık rejimi mi, demokrasi mi? sorusuna yanıttır. TKP bu yığınsal direnişlerde, başından sonuna dek en ön sırada savaşıyor. Memleket çapında saygınlığı, halk arasında tanınması, sevilmesi artıyor. Direnişlerde «TKP'ye Özgürlük» belgisi yükseltiliyor.

TKP, bugüne dek bu savaş yolunda pek çok kurbanlar vermiştir. Bu son savaşlarda can veren yiğit komünistlerin, parti üyelerinin akan kanları boşa gitmeyecektir.

# Erken seçim ve burjuva partileri

*(1. sayfadan devam)*
yor. CHP sağ yönetimi ise erken seçimin kendisine oğır bir darbe vuracağını görüyor, erken seçime karşı çıkıyor. Kuşkusuz bu koşullarda yapılacak her seçim kesinlikle anti-demokratik olur: Hükümet, sıkıyönetim, zorbalığa karşı çıkan herkesi şiddet yöntemleriyle susturmaya çalışıyor. Halkın zorbalık karşısına legal yollardan dikilme olanakları adım adım yok ediliyor. Demirel seçmenlere karşı terör uygulama planlarını hiç bir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde açıkladı: «Yani bu Ekimde seçim güvenliği olmayacak ta, gelecek Haziranda mı olacak?» dedi.

## Gerileyen halk değildir

CHP sağ yöneticileri, gerici ve faşist güçlerin erken seçimi CHP'ye karşı bir silâh olarak kullanabilme olanağını ele geçirmiş olmalarını, halkın yılmış olması ile açıklamaya kalkıyor. Böylelikle gerçekte kendi suçlarını halkın üstüne atmaya çalışıyorlar. Zorbalığa, faşist tehlikeye karşı olan diğer güçlerle, her türlü eylem birliğini geri çevirip, pek çok CHP'linin faşist teröre karşı direnç gücünü kıran, onları pasifliğe, yılgınlığa iten kendileridir. Bugün hala faşizmin, gericiliğin terörünü halk yığınları ile omuz omuza göğüslemek yerine, faşist eşkiyaya yataklık eden AP'nin önünde dize gelme yolunu tutuyorlar.

CHP'li yığınlar, yılgın CHP sağ yönetiminden bekleyebilecekleri çok bir şey kalmadığını gün geçtikçe daha açık görebiliyorlar.

Temmuz genel grevi ve direnişi, sağlık işçilerinin tüm yurdu kapsayan grevleri, geniş bir demokrasi hareketinin temeli oldu. Başı çeken işçi sınıfı, emekçi yığınları, geniş demokratik güçleri de eyleme soktu. Bu temel üstünde güçlü bir yığın hareketini yükseltmek için omuz omuza verelim. Zorbalığa, teröre, faşist tehlikeye karşı olan herkes, Demirel hükümetini düşürmek için, emperyalizmin ülkemize karşı komplosunu önlemek için birleşmelidir.

*«TKP'nin Sesi» yayın saatlerini artırdı. Hergün: Saat 7, 9, 13, 17, 19'da 31 m, 95,85 KkHz. Hergün: Saat 21, 23, 01'de 49 m, 6.200 kHz. Pazar günleri: Bunlara ek olarak, saat 15,00 de 31 m 95,85 kHz.*

# 60. yılda yurtdışında işçilerimiz

Yurtdışında çalışan, bulunduğu ülkenin işçileri ile omuz omuza sınıf savaşları içinde yetişen, proletarya enternasyonalizmi ilkelerine bağlanan işçilerimiz, bu savaşların içinde çelikleşen Türkiye'li komünistler, TKP'nin tarihinde önemli bir yer almışlardır. Parti kurucuları arasında Rusya'da Oktobr Devrimi'ne katılan Türk bolşeviklerin yanısıra, Spartaküs hareketiyle bağlanan, Alman işçileriyle birlikte barikatlarda savaşan işçi ve aydınlar vardı.

Parti 1973 yılında yeni bir atılım yaparken, Avrupadaki Türkiye'li komünistler, önemli bir dayanak noktası, köprü başı görevi gördü. Bugün de Batı Avrupa'daki işçilerimiz ve Türkiye'li komünistler, Türkiye'de gelişen sınıf savaşımında önemli bir rol oynamaktadır.

Bugün bir milyonu aşkın Türkiye'li birçok kapitalist ülkede, daha çok da Federal Almanya'da yaşıyor. Ülkedeki bunalım bugün öylesine büyük boyutlara ulaşmıştır ki, yurt dışına «göçmek» bir «kurtuluş» gibi görülmeye başlanmıştır. Faşist saldırılar, sıkıyönetim ve devlet terörünün ülkede can güvenliği bile bırakmaması, binlerce demokratik gencin, aydının, Kürt ve alevi yurttaşların, her gün ölümle tehdit edilen binlerce insanın «göç» etmesini getirmektedir. Ülkemizden son ekonomik ve politik göçler emperyalizmin ve kapitalizmin, bunlara bağımlılığın insanlara ölüm, işkence, açlık ve yokluktan başka bir şey getirmiyeceğini, bir kez daha gösteriyor.

## Türkiye'yle canlı bağlar

Yurt dışına gitmek, göçmek hiçbir zaman bir kurtuluş olmamıştır. Emperyalist tekellerin ağır baskısı ve sömürüsü altında çalışan, egemen güçlerden insanlık dışı muamele gören işçilerimiz kurtuluşun tekellere, emperyalizme ve onların iktidarına karşı savaştan geçeceğini giderek daha iyi görmektedir. Çalıştıkları ülkede işçi sınıfının tekellere karşı savaşımına, «işçinin düşmanı bir, çıkarı bir» diyerek aktif katılmaktadır. Bu savaşlarda deneyler elde etmektedir. Proletarya enternasyonalizmini somut yaşamakta, gerçekleştirmektedir. Tekellerin işçileri milliyetlerine göre bölen, yabancı işçileri yerli işçilerin karşısına çıkaran girişimlerine karşı, işçilerimiz arasında yerli ve yabancı işçilerin birliğini savunan görüşler yayılmakta, işçilerimiz sendikalarda aktif çalışmakta, Komünist partileri ile ilişkiye geçmektedir.

Batı Avrupa'daki işçilerimizin büyük bir çoğunluğu 10 yıldan fazla bir zamandır oradadır. Yeni nesiller yetişti, yetişiyor. Avrupa tekellerinin belli ölçüde yabancı işçiye gereksinimleri giderek süreklilik kazanmaktadır. Ülkemizdeki bunalım, gerici gelişmeler, faşist tehlike işçilerin hemen memlekete dönme istemini frenleyen etkenlerdir. Aralarında yer yer «yerleşme» eğilimleri belirmektedir. Bu gelişme Avrupa'daki işçilerimizin durumunu bulundukları ülkelerde «ulusal azınlık» konumuna yaklaştıran bir eğilimdir. Bu aşamada işçilerimizin sorunları, gereksinimleri yeni boyutlar kazanmaktadır.

Ama karşı bir eğilim de var. Diğer yabancı işçiler gibi Türkiye'li işçilerin de en önemli sorunu eşit ve insanca muamele sorunu ve işinden olmama sorunudur. Kapitalizmin her kriz döneminde sokağa ilk atılan Türkiyeli işçilerdir. Özellikle böylesi dönemlerde tekeller yabancı düşmanlığı kampanyasını yoğunlaştırmaktadır. Bu baskılar, işçilerimizin aileleriyle geldikleri yöreleriyle bağlarını, onların memlekete dönme istemini taze tutan etkenlerden biridir.

## Savaş her yerde sürüyor

İşçilerimiz ülkeye demokratik bir rejimin gelmesinin, emperyalizmin ekonomik ve askersel paktlarıyla bağlarının kesilmesinin önemini kendi somut yaşam koşullarından çıkarak görmektedir. Bunun için en bilinçli kesimleri Türkiye işçi sınıfı ve demokrasi hareketi ile sıkı sıkıya bağlanıyor, TKP'nin öncülüğünde Türkiye'deki anti-emperyalist, anti-faşist ve anti-şovenist savaşıma aktif olarak katılıyorlar. Bu katılımın bir somut şekli, Avrupa kamu oyunun Türkiye işçi hareketi ve demokrasi güçleriyle dayanışmasını örgütleyerek gerçekleşmektedir. Bu dayanışma Türkiye demokrasi güçlerine önemli bir güç kaynağıdır.

Partimiz, yurtdışındaki işçilerin sorunlarına yarı bir özen gösteriyor. MK Plenumumuz partinin Avrupa'daki kolunu da güçlendirme görevini koydu. TKP, işçilerimizin çalıştıkları ülkelerde kardeş partilerle sürekli ilişkidedir. Partimiz, «Bir ülkede bir tek işçi sınıfı ve bir tek komünist partisi» ilkesine bağlıdır. İşçilerimiz, tekellerin artan baskılarına, ayırımcılığa karşı, kendi sosyal, ekonomik ve politik hakları uğrundaki savaşımda çalıştıkları ülkenin işçi sınıfıyla sıkı sıkıya bağlanmalıdır. O ülkenin komünist partisiyle bağlarını daha da güçlendirmelidir. Bu, biricik doğru yoldur.

# Komünist kadınlar

Türkiye'de kadın hareketi işçi sınıfının ve emekçi yığınların eseri olan demokrasi hareketinin içinde gelişti, yığınsallaştı. Bu gelişmenin her aşamasında, Partimiz kadın yığınları arasında Marksist-Leninist görüşleri yaymayı, kadının kurtuluşunun emeğin kurtuluşundan ayrı olmayacağını göstermeyi görev bildi. TKP yine kadın yığınları arasında örgütlenmeye, onlardan en ileri, en direşken, en bilinçli kadınları Parti saflarına çekmeye büyük önem verdi. Bu nedenledir ki, TKP'nin 60. yılında komünist kadınlar ilerici, demokratik kadın hareketi içinde en etkili ve en örgütlü gücü oluşturuyorlar.

Bugün demokratik kadın hareketi emekçi kadın yığınları arasında kök salmıştır. İKD'nin kapatılması sonrası, kadınların savaşımı durmadığı gibi, değişik kadın örgütleri ile birlikte eylem birliği yolunda önemli adımlar atıldı. Çeşitli kadın örgütleri arasında ortak eylemler yapıldı, bildiriler yayınlandı. Bugün kadınların birleşik, legal örgütünü kurmak için nesnel olanaklar vardır. Bunu gerçekleştirmek artık gündemde olan bir görev olmuştur. Bu, kadın hareketinin güçlenmesini getirecektir.

İçinde bulunduğumuz baskı ve terör koşullarında, faşist tehlikeye, emperyalizme ve tekellere karşı savaşımda kadın hareketinin rolü daha da önem taşımaktadır. Bu hareketi genelde demokrasi hareketinden ayrı düşünemeyiz. Bu böyle olmakla birlikte kadın hareketi bazı özgün yanlar taşıyor. Bu özgün sorunlardan çıkarak, onların çocukları için mutlu gelecek, eşitlik, analığın korunması gibi demokratik istemlerini işçi sınıfının verdiği sınıf savaşımı temelinde birleştirmek gerekiyor. Bu en başta komünistlerin görevidir. Ancak böylelikle geniş kadın yığınları demokrasi savaşımına çekilebilir. Ve ancak böylelikle kadın hareketi önemli kalıcı kazanımlar elde edebilir.

TKP 60. kuruluş yılına yeni atılımlarla giriyor. TKP'ni her yönüyle güçlendirmek 60. yılda bütün komünistlerin önünde temel görevdir. Komünistler, bir yandan kadın hareketi içinde en ileri unsurları Parti saflarına çekmeye çalışırken, diğer yandan birleşik yığınsal bir kadın örgütünü diğer tüm ilerici demokratik güçlerle elele vererek oluşturmak için savaşacaklardır. Birlik, savaşımın her alanında adım atmalıdır.

*TKP, dil, din, ırk, ulus ayırmaksızın Türkiye işçi sınıfının partisidir!*

# Faşist tehlikeye karşı savaş

Bağımlı ve geri kalmış ülkelerde politik bir akım olarak ve iktidarı kullanma biçimi olarak faşizm, ancak yerli finans oligarşisinin uluslararası tekelleşme sürecine bağlanması ile mümkün olur. Faşist diktatörlükler veya etkili faşist akımlar yerli tekelci sermayenin oluşmasının ve finans oligarşisinin emperyalist sisteme bağlanmasının en belirgin olduğu ülkelerde çıkıyor. Ülkemizde de böyle oluyor. TKP MK Plenum raporunun da belirttiği gibi « . . . emperyalist tekellerle bütünleşen finans oligarşi derin bunalım koşullarında bu gelişmeyi hızlandırmak, devlet tekel kapitalizmine geçmek için her araçtan yararlanıyor . . .»

Komünist Enternasyonal'in VII. Kongre'sinde de saptandığı gibi, faşizm uluslararası bir olgudur. Bu değerlendirme bugün daha da çok geçerlidir. Faşizm hem bir ülkedeki iç koşulların, hem de metropollerin yeni-sömürgeci politikalarının bir ürünüdür. Bu nedenle faşist rejimlerin oluşması hem uluslararası tekelci sermayenin karşı saldırısının, hem ABD emperyalizminin kendi doğrudan etki alanındaki sistemi güvence altına almaya çalışmasının bir ürünüdür. Yalnız unutmamak gerekir ki faşizm, emperyalizm için her zaman en uygun bir yönetim biçimi değildir. Kaldı ki, emperyalizmin egemenliğini ayakta tutmakta artık faşizm gerekli sürekliliği sağlayamamaktadır. Emperyalizmin desteklediği, fakat sistemi istikrarlı kılmak için yegâne biçim olmayan, hatta en uygun biçim olmayan faşist rejimlere karşı farklı metropollerin çelişkili davranışları vardır.

Bugünkü Türkiye somutunda emperyalizm için, ne pahasına olursa olsun stratejik karakolu Türkiye'yi koruma siyaseti ağır basmaktadır. Emperyalizm açısından Türkiye'de zorbalığa dayanan bir rejim, kaçınılmaz bir tercih haline gelmiştir. Böylesi bir rejim, faşizm tehlikesini de son derece arttırmaktadır. İşte bu nedenle, anti-faşist savaşımı anti-emperyalist savaşımdan koparmaya olanak yoktur.

## Nesnel temel

Faşizmi yakıcı bir tehlike haline getiren ortam, geleneksel kapitalist kurumların yozlaştığı, yıkıldığı, aynı zamanda da işçi sınıfı hareketinin nesnel olarak yükseldiği ortamdır. Türkiye'de bugün derin ve yapısal ekonomik bunalım kapitalizmin yeniden üretimini olanaksızlaştırıyor. Aydınların ve kent küçük burjuvazinin geniş kesimleri yoksullaşıyor. Açık ve gizli işsizlik çok yaygın. Deklase ve marjinal öğeler toplumda geniş yer tutuyor. Özellikle iç ve dış göç olanaklarının tıkanmasıyla bu öğeler yeni geçim kapıları, kurtuluş yolları arıyorlar. Kır küçük burjuvazisinde de hoşnutsuzluk giderek artıyor. Aynı zamanda da işçi sınıfı hareketinde belirgin bir yükseliş gözleniyor.

Elbette faşist diktatörlüklerin, baskı rejimlerinin dolaysız nedenleri sadece ekonomik krizin koşullarında değil, daima egemen sınıfın politik gereksinimlerinde yatar; ilk planda sömürücü sınıfların dolaysız ekonomik çıkarlarını değil, temel politik çıkarlarına uygun düşen görevleri yerine getirir. Bunlar herşeyden önce Marksizm-Leninizm ile savaşmak, emekçileri sınıf konusunda aldatarak sınıf savaşlarından uzaklaştırmak, onlara şövenizm, ırklara ve halklara karşı düşmanlık aşılamak, savaş ve sömürgeciliği övmektir. Faşizm yalnız ekonomik duruma ve sömürücü sınıfın politik tercihine değil sınıf savaşına, işçi sınıfının demokratik güçlerin savaşımının onu önleyecek güçte olup olmamasına da bağlı. Bugün özellikle proletaryanın politik aktifliği yüksek kesimi faşizm tehlikesinin önünde başlıca engeli oluşturuyor.

## Yarı askersel zorbalık rejimi

Faşizm bir gecede gelmez, uzun bir dönem evrimleşerek geleceği koşulları hazırlar. Türkiye'de de böyle oluyor. Bugünkü faşist örgütlenme 1963–1965'lerde başladı. 71–73'de nitel bir sıçrama yaptı. Bugün ise faşizm tehlikesi yeni bir düzeye yükselmiştir. Yarı askersel bir zorbalık rejimi erktedir. Bu, faşizm tehlikesini son derece yükseltmekte, bu tehlikeye karşı savaşın, bu amaçla en geniş eylem birliğinin yakıcılığını artırmaktadır.

Kuşkusuz, emperyalizme ve faşizme karşı olan herkes, değişik savaş biçimlerine eşit ölçüde yetenekli ya da hazırlıklı değildir. TKP'nin «cephe daralır» kaygusuyla kendi savaş biçimlerini sınırlama yoluna gitmesi söz konusu olamaz. TKP, eylem birliği kurulacak güçlerin genişliğini de onların çeşitli savaş yöntemleri karşısında tutumlarına göre sınırlamayacaktır.

MK'nin 23 Temmuz 1980 tarihli bildirisinde belirtildiği gibi, «Halk düşmanı hükümet ve yarı askersel zorbalık rejimi tüm ulusal demokratik güçlerin kararlı savaşı ile yıkılacaktır.» Güncel görev, Demirel Hükümetine ve askersel zorbalık rejimine karşı çıkan en geniş çevrelerin güç ve eylem birliğini kurmaktır.

# Cesaretli olun!

Uluslararası komünist hareketi, devrimci gençliği sağ ve sol sapmalardan korumak, onların yanlışlarını düzeltmek için sürekli çaba göstermiştir. Sekter yanaşımlara karşı savaş, bu arada önemli bir yer tutar. Bu tarihsel deneylerin bazılarını anımsamak, ülkemizdeki gençlik hareketinin sorunlarına ışık tutacaktır.

Komintern'in III. Kongresi, gençlik sorununa özel bir yer verdi. Devrimci gençliğin işçi sınıfının «öncüsü» olduğu, gençlik örgütünün «tam» bağımsızlığı, gençliğin güncel sosyal çıkarları için savaşın, Marksist-Leninist eğitim çalışmasının küçümsenmesi gibi eğilimlerin yanlışlığını gösterdi. Partiyle gençlik örgütü arasındaki ilişkiyi doğru olarak saptadı: Partinin politik-ideolojik önderliği, gençlik örgütünün örgütsel bağımsızlığı. Gençlik örgütünün partiden farklı olan karakteri ve görevleri de şöyle belirlendi: Komünist gençlik örgütü dar bir örgüt olmaktan kurtulup her genç işçiye açık bir yığın örgütü durumuna gelecek, sıralarına yalnızca politik ideolojik olarak en ileri gençleri değil, politik bilinci henüz yeterince gelişmemiş gençleri de alacaktı. Komünist partisinin yardımcısı ve savaş yedeği olarak gençlik örgütü, devrimci işçi hareketinin genç kuşağını oluşturacak ve partiyi emekçi gençlik yığınlarıyla bağlayacaktı. Buradan çıkarak devrimci gençliğin yığın çalışmasının temel görevleri saptandı: Emekçi gençliğin sosyal çıkarları için savaş, Marksist-Leninist eğitim ve partinin önderliğinde devrimci savaşa katılmak.

Komintern'in VII. Kongresi faşist hareketin gençlik sıralarında etkinliğini artırdığı koşullarda, bu tehlikeyi doğru olarak saptadı ve gerekli sonuçları çıkardı. Marksist-Leninist gençlik politikasının önemli yeni ilkeleri ve görevleri saptandı. Komünist ve sosyal demokrat gençlik örgütlerinin eylem birliği ve giderek örgütsel birliği ile işçi gençliğin tarihsel olarak zorunlu birliğini sağlamak. Birleşik işçi gençliğini, gençliğin birleşik anti-faşist yığın hareketinin merkezine dönüştürmek.

VII. Kongre, III. Kongre'nin çizgisini daha da geliştirdi, gençliği tümüyle yeni türden yığın örgütleri kurmaya yönlendirdi. Yalnız işçi gençlik, komünist ve sosyalist gençlik değil, gençliğin tüm demokratik ve anti-faşist güçlerini birleştirmek gerekiyordu.

Dimitrof, Komünist Gençlik Enternasyonali'nin VI. Kongresi'nin açılışında bu

*(Devamı 13. sayfada)*

### Cellat Elverdi «iç harp» diyor

# Sıkıyönetim aygıtında tırpan

*«Anarşiye karşı mücadelede henüz kullanmadığımız fantomlarımız, tanklarımız, zırhlılarımız var. Şayet karşımıza kitlesel olarak çıkarlarsa çeviririz, veririz kurşunu, tek tek yakalamayız. En son çare ferdidir, ortalık karışınca elimize silâhı alır yok ederiz komünistleri. Anarşinin boğazı sıkılmakta, sahip çıkan olmazsa boğulacak: Eğer Ecevit sahip çıkarsa o zaman da iç harp çıkar. Sıkıyönetimde bir kaç çürük yumurta vardı, değişti.»*

Bu sözleri AP'nin Gemlik ilçe kongresinde kontr-gerillanın 12 Mart celladı Elverdi söylüyor. Elverdi'yi böylesine coşturup kontr-gerillanın iç harp planlarını açığa vurduran, 30 Ağustosun eşiğinde orduya ve sıkıyönetim aygıtına vurulan geniş tırpan operasyonudur. «Yüksek Askeri Şura» kararıyla şu ya da bu nedenle Demirel takımına ters gelen, engel olarak görünen çok sayıda subay kızağa alındı. Buna karşılık karanlık işlere karışan kişiler, kontr-gerilla elebaşıları, emperyalizmin, NATO'nun en sadık hizmetkarları kilit noktalarda iyice yerleştiler.

Emperyalizm ve işbirlikçileri ordunun halka karşı militarist işlevini yerine getirebilmesine engel olabilecek öğeleri uzok tutmaya büyük önem veriyorlar. Ama bu ne ilk tırpan operasyonu oldu, ne de NATO'cu militaristler ordunun başını tuttukça son operasyon olacak. Neden her «temizlik» ten sonra yeni bir «temizliğe» gereksinim doğuyor?

Emperyalizm saldırgan amaçları için Türkiye'de yarım milyonluk bir orduyu, yarım milyon emekçi çoğunu silâh altında tutmak zorunda. İşte bunlar, halkın içinden kopup gelen erler, astsubaylar, ordunun halk düşmanı işlevine, NATO'culuğa, militarizme karşı yurtsever eğilimlerin nesnel temelini oluşturuyor.

Militarist çevreler ordunun bir «bütün» olarak kalmasına büyük özen gösteriyorlar. Ama tüm çabalara karşın silâhlı güçlerin emekçi çocuklarından oluşan gövdesi ile başı arasında çelişki gittikçe büyüyor, büyüyecek: Örneğin son tırpan operasyonu da hoşnutsuzluğu arttıran bir etken oldu. İşçi sınıfının yiğit, özverili savaşımı ordudaki yurtseverleri de yüreklendiriyor. Bu güçler halk yığınlarıyla omuz omuza sıkıyönetimlerin, cellat Elverdi'lerin karşısına dikilmenin zorunluğunu her gün daha fazla duyuyorlar.

# Baş suçlu Türkeş'tir

Kahramanmaraş davası sona erdi. Yüzden fazla yurttaşımızın canına kıyan, çocukları, hamile kadınları, ana karnında bebeleri öldürenler, faşist MHP'nin demagojisiyle zehirlenerek insanlıktan çıkmış, canavarlaşmış 22 cani ölüme mahkum edildi. Ama ceza giyenler yalnızca bu görülmemiş soy kırımında kullanılmış cinayet araçlarıydı. Baş suçlular, faşist cinayetleri soğuk kanlılıkla planlayıp yürürlüğe koyanlar, Alpaslan Türkeş'ler, faşist yöneticiler ise serbest dolaşıyor, yeni cinayetler planlıyorlar. Sıkıyönetim mahkemesi Kahramanmaraş kıyımı ile onun örgütçüsü MHP arasındaki her türlü bağlantıyı örtbas etti.

Öte yandan terör ve zorbalık güçleri cinayetin aracı durumundaki canilerin de ölüm cezalarını AP ve MHP'nin oylama manevraları ile parlamentoda reddetmek için şimdiden hazırlığa giriştiler. Yerli ve yabancı tekellerin kalemi Nazlı Ilıcak, Tercüman gazetesindeki köşesinden *«Deniz Gezmiş, Hüseyin Inan ve Yusuf Aslan'ın ölüm cezalarına Ecevit ve arkadaşları red oyu vermişlerdi, bakalım bu tutumlarına Kahramanmaraş davasının ölüm cezalarında da sadık kalacaklar mı?»* diye soruyor. Ilıcak bu sözlerle gerçekte kamu oyunun dikkatini yanlış yöne çevirip, Demirel'in AP'nin MHP ile birlikte çevirmeye hazırlandıkları oylama manevralarını gözlerden gizlemek istiyor. Ama biz bir de soruyu doğru şekilde soralım: AP'nin ölüm cezasına karşı çıkmak diye bir *«prensip meselesi»* olmadığını herkes biliyor. Bu parti idama karşı olanların değil, Ali Elverdi'lerin, Faik Türün'lerin, cellatların partisidir. Şimdi bakalım Deniz Gezmişlerin celladı Elverdi'ler, elini kana bulamamış bu üç genç insanın ölüm kararını parlamentoda heyecanla savunan, öncelikle gündemin başına aldırıp eli titremeden oybirliği ile onaylanan Demirel ve arkadaşları, yüzden fazla yurttaşımızın kanına girmiş Kahramanmaraş canavarlarının ölüm cezaları karşısında ne tutum takınacaklar?

Ilıcak, Kahramanmaraş canavarlarının yazgısı üzerine kaygılarını dile getirirken, goşist tekke şeflerinin kışkırtmalarıyla aldatılmış iki genç insanın ölüm cezaları kesinleşip parlamento gündemine geldi. Bu gençleri öldürtmekle hükümet MHP'nin silâhlı eşkiyalarını yüreklendirmek, ilerici güçleri sindirmek istiyor. Bu cinayet önlenmeli, zorbaların faşist eşkiyayı yüreklendirme planları mutlaka bozulmalıdır!

# Ellerinizi DİSK'ten çekin

Egemen güçler DİSK'i kapatmak için harekete geçtiler. Sınıf sendikacılığına karşı girişilen bu yeni saldırı Türkiye ve uluslararası işçi sınıfının, demokratik kamu oyunun savaşkan sert tepkileri ile karşılaştı. Başta Dünya Sendikalar Federasyonu olmak üzere uluslararası ilerici ve demokratik kuruluşlar işçi düşmanı girişimi kınıyor, DİSK'i aktif olarak desteklıyorlar. Türkiye'de endüstri merkezlerinden, işçi yataklarından, yurdun dört bir yanından işçiler, emekçiler bu saldırıya karşı savaş kararlılıklarını haykırıyorlar.

## Egemen sınıfın tuzağı

Egemen sınıfın DİSK'i kapatma girişimi, sınıf sendikacılığını ezmek için yürürlüğe koyduğu uzun erimli bir planın en uç noktalarından birini oluşturuyor. Bu genel saldırı daha 1976 sonlarında, gerici ve faşist yayın organlarında o zaman DİSK Genel Başkanı olan Kemal Türkler'e karşı iğrenç bir karolamo kampanyası ile başladı. Giderek bu kampanya 1977 sonunda DİSK'in örgütsel bütünlüğünü hedef alan bir operasyona dönüştürüldü. Sınıf sendikacılığına vurulmak istenen ikinci darbe, Maden-İş, Bank-sen ve Baysen'i DİSK'ten ihraç etme ve Maden-İş'i, MESS'e karşı destansı büyük grevinde yalıtarak boğma girişimleri oldu. İşçi sınıfının ilkeli, örgütlü, kararlı savaşı bu saldırıyı yenilgiye uğrattı. İhraççı çizginin açmış olduğu derin yaralar, DİSK VII. Kongresi'nde sınırlı da olsa bir ölçüde sarıldı. Sendikal birlik güçlendi. Kongre'de planlarının başarıya ulaşmadığını gören egemen sınıf, bu kez fiziksel saldırıya girişti. Faşistlerin eliyle Kemal Türkler'i öldürttü. Ama onların hesaplarının tersine, ayağa kalkan işçi sınıfı milyonluk genel grevi ile dayatmak istedikleri yılgınlık ortamını tuzla buz etti. Bunun üzerine şimdi artık egemen güçler saldırılarını DİSK'in doğrudan doğruya varlığına yöneltiyorlar.

Düşmanın, tüm sendikal hareketi hedef alan komplosunu artık açıkça, gizlemeden ortaya koyduğu koşullarda işçi sınıfının sendikal ve politik tüm güçlerinin geçmişi sorumluluk duygusuyla yeniden gözden geçirmesi, gereken dersleri çıkarması şimdi geciktirilmez bir zorunluluk oldu. Gün, hiç bir düşmanlık duygusuna izin vermeden, eylem birliği içinde saldırıyı birlikte göğüsleme günüdür. Egemen sınıf meydan okuyor, işçi sınıfının devrimci sendikal örgütünü kapatacağım diyor. Tüm işçi sınıfı omuz omuza yanıtlayalım: Hodri meydan!

# Paniğe kapılan «Devrimci»

## Dünkü serüvenci, çetin savaş koşullarında bugün savaştan yan çiziyor

«İşçinin Sesi» adlı derginin «editör»ü R. Yürükoğlu, dergisinin 130 ve 131. sayılarında yayınladığı «*Sınıf savaşının vardığı aşama . . .*» başlıklı yazıda Türkiye'deki gelişmelere yeni yaklaşımlarda bulunduğu savı ile ortaya çıkıyor. «*Devrimci hareket bir bunalım içindedir*», «*işçi sınıfının savaşımında bir düşüş vardır*», «*Halk sınıflarının savaşımlarında bir duraklama, gerileme vardır*» diyor.

İki yıl önce, Türkiye işçi sınıfı hareketi dünyadaki işçi sınıfı hareketleri içinde en ileri olanlardandır diyen Yürükoğlu, şimdi işçi sınıfının çeşitli kesimlerinde moral kırıklığı, dalgalanma görüldüğünü söylüyor.

### Direnişler yanıt veriyor

Yazar, yazısının mürekkebi daha kurumadan işçi sınıfından gerekli yanıtı almıştır. Temmuz direnişi tüm «*gerileme*» savlarını tuzla buz etti. «*Gerileyen halk savaşımı*», «*düşüş içindeki işçi sınıfı savaşımı*», «*bunalan devrimci hareket*» bunlar, Yürükoğlu'nun görüşleri. Milyonluk genel grev, üçyüzbinlik anti-faşist politik gösteri, tekstil, metal işçilerinin kararlılıkla süren grevi, sağlık işçilerinin direnişi, Çorum'da barikatlarda faşist saldırgana yiğitçe göğüs geriş, tüm bu savaşımlarda sağlanan eylem birlikleri, komünistlerin ateşin göbeğinde görev kovalamaları, bunlar da yaşamın gerçekleri! Dağılan, gerileyen yok mu? O da var: Tüm küçük burjuva akımlar ve hayaller.

Devrimci hareketimizin olanakları daralmıştır. Ama bu gerileme anlamına gelmiyor, tersine eski savaşım ve örgütlenme biçimlerinin yenileri ile geliştirilmesi, gerektiğinde değiştirilmesi görevini gündeme getiriyor. Bu görevler, yeni yeni deneyimler kazanılarak yerine getiriliyor. Kanıtı mı? İşte genel grev, işte Çorum.

İşçi sınıfının savaşkanlığı, politik aktifliği bugün dünkünden geri değil. Eylem birliği dünkünden daha ilerde. Üstelik günümüzde yığın eylemleri nitel olarak dünkünden farklı. Yığınlar bu eylemlere katılırken, çok daha büyük tehlikeleri göze alıyorlar. Ama yığınlar bugün bir devrim zorunluğunu, parlamenter hayallerin boşluğunu, devrimin devrimci zor kullanmadan gerçekleşemeyeceğini öz deneyimleri temelinde ne kadar görebiliyorlar? Yığınlar sanki dün bunların bilincine vararak bir harekete girmişler de, sonra bu hareket bir gerilme içine girmiş gibi, Yürükoğlu «*devrim hareketi durakladı*» diyor.

Kendi ileri sürdüğü «*devrimci durum*», «*silâhlı ayaklanma*», «*iç savaş*» gibi kavramlar şimdi kendi ayağına dolanıyor. Yürükoğlu'nun yeni tezi şöyle: Devrimci durum hala sürüyor, hareket gerilemiş olsa da gene yükselebilir. Onun için silâhlı ayaklanma ve devrim propagandası yapmak gerek. Yarın ulusal kriz olacak, o zaman da ayaklanacağız, devrim yapacağız. Ya şimdi? Yığınların sınırlı istemleri için savaşımlarını da küçümsediği için, şimdi yalnızca «*ajitasyon, propaganda*» dediği, yığın eylemlerinden kopuk bir devrimci lafazanlıkla yetinmeyi öneriyor. Yığınlara, «*işçiler silâhlanın, devrime hazırlanın*» diyen dergisini okumaktan başka bir şey önermiyor. Türkçesi herkesten daha devrimci olan Yürükoğlu, yığınlara açık açık oturup bekleyin diyor. Çünkü yığınların hergün başvurdukları ve somut koşullara göre geliştirdikleri eylem biçimleri ona göre «*yasalcı*», yanlış, barışçı. Lenin, işte tam böyleleri için, «*Büyük olayları yaratacak güçleri nasıl toplayacağını bilemeyip ‚büyük günleri' edilgen bekleyişin içinde olanlar*» diyor! (Lenin, Yapıtlar, Alm., c. 16, s. 355.)

Yürükoğlu, yasalcı önyargılara karşı savaşımı, denenmiş savaşım yöntemlerine karşı savaşım olarak anlıyor. Devrimci savaşımı ise görülmedik şeyler yapmak sanıyor. Yalnız sonucu değil, her şeyi, aynı anda savaşım biçim ve yöntemlerini de, şu ya da bu serüvenci ya da reformist akımın değil, savaşkan yığınların belirleyeceğine inanmıyor. Öte yandan partinin öncülük görevini de salt genel doğruların propagandasına indirgiyor.

### Gene Lenin'i çarpıtma

Yürükoğlu, kendi tezlerini kanıtlayacağım diye Lenin'in 1906'da yazdığı bazı yazıları da kullanmaya çalışıyor. Lenin bu yazılarında devrimin yenilmediğini, yeniden yükselebileceğini, yığınları si-

*(Devamı 13. sayfada)*

## Lenin köşesi

### Bunalım ve devrimci yükseliş

Lenin, 1908 yılında saldırıcı ekonomik savaşın güçleşmesi koşullarında bunun, devrimci bir yükselişi «*olanaksız*» kılacağını söyleyen sağ görüşler ile, «*kaçınılmaz*» kılacağını söyleyen «sol» görüşlere karşı şöyle diyordu:

*«Biz her iki koyuşun da temelinde aynı yanlışın, yani karmaşık bir sorunun basitleştirilmesinin yattığı inancındayız. Kuşkusuz ki, endüstriyel bunalımın ayrıntılı bir şekilde incelenmesi çok önemlidir. Fakat bunalım hakkındaki hiç bir veri, ideal ölçüde doğru da olsa, devrimci bir yükselişin yakın ya da uzak olduğu sorusunun yanıtını belirleyemez. Çünkü böyle bir kabarma önceden hesabedilmesi olanaksız olan binlerce ek etmene bağlıdır. Şurası tartışılmaz ki, ülkede bir tarımsal bunalımın ve endüstride durgunluğun genel temeli olmaksızın, derin politik bunalımlar olanaksızdır. Fakat bu genel temelin var olması, buradan, bunalımın işçilerin yığın savaşımını bir süre için tamamen geciktirip geciktirmeyeceği, ya da aynı bunalımın olayların gelişmesinin belli bir aşamasında yeni yığınları ve taze güçleri politik savaşıma itip itmeyeceği konusunda bir sonuca varmamıza izin vermez. Böyle bir soruya yanıt vermenin tek bir yolu vardır: Ülkenin tüm politik yaşamının nabzını ve özellikle proleter yığınların ruh halini ve hareketlerinin düzeyini dikkatli bir şekilde izlemektir. (. . .) Bu dönüş ne kadar güçlüdür, açık savaşımın yeni bir devresi için bir ön basamak mıdır? v. b. Bunu olgular gösterecektir. Şu anda yapabileceğimiz ve her koşul altında yapmamız gereken şey, illegal parti örgütünü kuvvetlendirmek çabamıza hız vermek ve proletarya yığını arasındaki ajitasyonumuzu on misli çoğaltmaktır. Yığınların ruh halinin gerçek durumunu geniş ölçüde ancak ajitasyon açığa çıkarabilir. Ancak ajitasyon parti ve tüm işçi sınıfı arasında sıkı bir karşılıklı etkileşim yaratabilir. Her grevi, işçi sınıfının yaşamındaki her önemli olayı, egemen sınıflar arasındaki veya bu sınıfların şu ya da bu kesimi ile otokrasi arasındaki çatışmaları, Duma'da sosyal demokratlar tarafından yapılan her konuşmayı, hükümetin karşı-devrimci politikasının her yeni belirtisini politik ajitasyonun amaçları için kullanmak v. b. – ancak böyle bir çalışma devrimci proletaryanın saflarını yeniden sıklaştırabilir ve bize yeni ve daha belirleyici savaşımların koşullarının olgunlaşma hızını değerlendirmek için kesin veri sağlayabilir.»* (Tüm Yapıtlar, Alm, c. 15, s. 274–275.)

# Polonya'nın sahte dostları

Geçtiğimiz ayın sonlarında Polonya Halk Cumhuriyeti'nde meydana gelen olaylar, emperyalist ülkelerce sosyalizme karşı yeni bir karalama kampanyasına yol açtı. Bu kampanya, egemen Polonya devletinin iç işlerine karışma noktasına kadar vardırıldı. Uluslararası havayı gerginleştirme yönünde yeni adımlar atıldı.

Emperyalist ülkelerin bu kampanyasına ülkemizdeki gericilik büyük bir iştahayla katıldı. Yaklaşık bir haftayı aşkın bir süre boyunca, Polonya'daki grevler, tüm burjuva basının manşetinden inmedi. Başlıca köşe yazarları, ansızın Polonya işçilerinin ateşli «dostları» kılığına girdiler. Onlar, grev «özgürlüğü»nün, sendika kurma «özgürlüğü»nün ateşli savunucuları olarak halkımızın karşısına çıkmayı denediler.

Bütün emperyalist ülkelerce yürütülen bu sözde Polonya «yanlısı» kampanya nasıl içtenliksiz, iki yüzlü ve yalnızca sosyalizme düşmanlık amacı taşıyorsa, bizim ülkemizdeki kampanya da öylesine gerçek dışı, iki yüzlü ve sosyalizm düşmanı bir amaç taşıyor. Olgular bu savımızı kanıtlıyor.

Polonya'daki grevlerin ateşli savunucuları, yaşadıkları ülkede tam 6 aydan bu yana 50 bini aşkın işçinin grev çadırlarında, sıkıyönetimin zorbalığına, faşist MHP'ye bağlı cinayet yuvalarının kanlı saldırılarına karşın direndiklerini kamu oyundan gizlemek için ellerinden geleni yapanlardan başkaları değil. Bunların gazetelerinde 50 bin işçinin grevleri üçbeş satırla olsun yer almıyor. «Serbest sendika», «grev hakkı» diye Polonya halkı adına konuşmaya kendilerini yetkili sananlar, nasıl bir ülkede yaşıyorlar? Bugün Türkiye'de yüzbinlerce öğretmenin, teknik elemanın ve bir o kadar sağlık emekçisinin sendika kurma hakları Anayasa değişikliği ile ellerinden alınmıştır. Bu ülkede, 26 bini sürgün edilen on binlerce sağlık elemanı, en doğal hakları için grev yaptıklarından dolayı işlerinden atılıyor, bunların yöneticileri tutuklanıyor. Dahası, sendikal özgürlüklerin bu iki yüzlü sözde yandaşlarının ülkesinde, Maden-İş sendikasını yıkmak için bu sendikanın önderi öldürülüyor ve yüzbinlerce işçinin sendikal örgütü DİSK hakkında kapatma istemiyle davalar açılıyor . . .

İşte Polonya üstüne yüksek perdeden konuşanların ülkesinde durum budur.

Türkiye'deki egemen sınıf sözcülerinin tutumlarında bir tek ölçüt var: Eğer grev sosyalist halk mülkiyetine karşıysa, grevi savunuyorlar. Yok eğer zorbalık düzenine, kapitalizme, tekellere karşıysa, bu «grev savunucuları», grevci işçilerin tutuklanmasını, işlerinden atılmasını, öldürülmesini alkışlıyorlar.

Polonya Halk Cumhuriyeti'nin bir süreden beri bazı ekonomik zorluklarla karşı karşıya olduğu hiç kimse için sır değildi. Kuşkusuz, Polonya işçi sınıfı ve onun Marksçı-Leninci partisi, tüm gelişmelerden, sosyalizm kuruculuğu için gereken dersleri çıkaracak, bu olumsuz gelişmelerin objektif ve sübjektif nedenlerini sonunda ortadan kaldıracaktır. Buna karşılık, hiç bir kapitalist ülke, bu arada Türkiye, sosyal, ekonomik bunalımları asla ortadan kaldıramayacaklar, grevlerin, sınıf savaşlarının nesnel temellerini hiç bir yöntemle yumuşatamayacaklardır. Ülkemizde yükselen grev savaşımı ve önü alınmaz bunalım bunu gösteriyor.

# Pekin saldırgan politikasını sürdürüyor

Pekin'deki Sovyet düşmanı yöneticiler, sol güçlerin bir kesimi ile Sovyetler Birliği ve dünya sosyalist sistemine karşı kirli bir bloklaşma oluşturmak için çaba gösteriyor. Pekin'in bu çabaları, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkelerini çiğneyen kimilerince ilgi de gördü. Kimilerininin «Uluslararası karşılıklı anlayışta yeni bir strateji» (Bak İtalya Komünist Partisi yöneticilerinden Payetta'nın «Der Spiegel» dergisine verdiği demeç) geliştirdiklerini öne sürüp, «partilerin bağımsızlığı» sözleri ardına gizlenerek Çin'in barış düşmanı ve anti-Sovyet politikasını göz ardı etmeleri, bilerek ya da bilmeyerek Pekin'in bu kirli bloklaşma girişimine hizmet ediyor.

Pekin yönetiminin kurmaya yöneldiği böylesi ilişkiler, uluslararası komünist hareketin birliğini güçlendirmeye yönelik değildir, tersine Pekin yönetiminin uluslararası alanda solun bir kesimine yakınlaşma çabaları, devrimci güçler arasındaki savaş birliğine kama sokmayı, bu birliği zayıflatmayı amaç ediniyor.

Mao'nun ölümü, Pekin'deki yönetimin değişmesi, Mao'nun resimlerinin, heykellerinin kaldırılması, dış görünüşü değiştirdi. Ama özünde Sovyet düşmanı ve barış düşmanı politikada bir değişiklik olmadığı görülüyor. Tam tersine, Mao'nun yeni bir dünya savaşını, bir atom savaşını kışkırtan görüşleri, dünya savaşını kaçınılmaz ve yararlı gördüğünü resmen belirten Pekin'in bugünkü politikasında iyice somutlaştı. Dün Viyetnam'a açıkça saldıran Çin, bugün Kamboçya'ya, Afganistan'a karşı resmen ilân edilmemiş bir savaş sürdürüyor. Azgın gericilere ve Afganistan'a saldırıda aktif rol oynayan saldırgan Pakistan hükümetine hem moral hem maddesel destek veriyor.

## Nato ile elele

Pekin, sosyalist ülkelere karşı saldırganlık politikasını dünya sosyalist sisteminin öğeleri arasına kama sokmak hedefiyle, bölücülük politikasıyla koşut olarak yürütüyor. Sovyetler Birliği'ne karşı askersel yığınak yapıyor, silâhlanmayı hızlandırıyor. ABD, NATO elebaşıları, Çin'in bölgesel hegemonya amaçlarıyla, rekabet nedenleriyle tam uyuşamasalar da, saldırgan amaçlarına pek uygun düşen Çin kozu politikasına dört elle sarılıyorlar. Çin, başta Sovyetler Birliği olmak üzere sınırı olan tüm sosyalist ülkelerin topraklarına göz dikmiş olduğunu resmen ilân etmiştir. Moğolistan Halk Cumhuriyeti'ne karşı açık bir kışkırtma politikası güdüyor. Viyetnam'a karşı kışkırtmalarını sürdürüyor. Yeni bir saldırı tehdidini savuruyor. Alman Demokratik Cumhuriyeti'ne karşı Federal Almanya'nın en saldırgan, intikamcı güçleri ile işbirliği yapıyor. NATO'yu daha saldırgan bir politikaya çağırıyor, nötron bombası gibi, Batı Avrupa'ya yeni roketler yerleştirmek gibi tüm dünya barış güçlerinin nefretini toplayan girişimlerin yanında yer alıyor. Buna Pekin yönetiminin Çin dışındaki uzantıları Maocu partiler de katılıyor. Pekin'in borozanı «Aydınlık» gazetesi yurdumuzun baş düşmanı NATO'yu destekliyen yazılarla Türkiye'nin bağımsızlığından yana her insana meydan okuyor. Pekin, Küba'nın ulusal kurtuluş savaşı veren ülkelere enternasyonalist yardımına da karşı çıkıyor, onun bağlantısız ülkeler arasında saygın yerini sarsmak için elinden geleni yapıyor.

Sosyalist ülkelere karşı tüm bu antikomünist saldırılar günümüzde özellikle yoğunlaşmış, yeni, son derece tehlikeli bir düzeye yükselmektedir. Dünya işçi sınıfının en güçlü silâhı, dünya barışının kalesi sosyalist dünya sistemine karşı böylesi bir saldırgan politikaya hiç bir komünist, hiç bir ilerici insan, hiç bir barışsever ilgisiz kalamaz. Pekin saldırganlarına, barış düşmanlarına karşı uyanık olmak önde gelen bir görevdir.

# 60. yıl ve

TKP 60 yaşını dolduruyor. Türkiye işçi sınıfı bundan 60 yıl önce Türkiye Komünist Partisi'ni yarattı. TKP, Büyük Oktobr'un kızıl şafağında doğdu, onun dolaysız sonuçlarından biri oldu. TKP gözünü sınıf savaşımına ulusal kurtuluş savaşının ateşleri içinde açtı. Proleter enternasyonalizmine, Lenin'e, Leninizm'e onun en büyük yapıtı Sovyetler Birliği'ne bağlılık ve derin yurtseverlik: İşte TKP'nin varlığını en başından beri bu iki özellik belirler.

TKP, Türkiye'de sosyalizm ve komünizmi gerçekleştirmek için yola çıkanların gönüllü birliğidir. TKP'nin, üyelerinin her savaşımı, her girişimi bu hedefe bağımlıdır.

Partimizin altmış yıllık tarihi, Marksizm-Leninizm ülkülerinin gerçekleştirilmesi için aralıksız savaşların tarihidir. Emeğin sermayeye, ezilen halkların emperyalizme karşı savaşlarının tarihidir. Bu tarih, Marksizm-Leninizmin burjuva ideolojisinin sağ ve «sol» revizyonizmin her türüne karşı savaşımının tarihidir.

Mustafa Suphi'lerin başlattıkları bu şanlı tarih, işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın, aydınlarımızın kadın-erkek en yiğit, en namuslu ve bilinçli evlatlarının kanları, canları pahasına verdikleri savaşımlarla yazıldı, yazılıyor. Partimizin yolu, işkence evlerinden, darağaçlarından, kurşun ve ateş yağmurlarından geçti. Böylesi yollarda ilerleyeceğiz. Ama burjuvazinin elinde can veren, grev ve gösteri alanlarında vurulan sayısız komünistin anısı, şimdi yüzbinlerce işçinin, emekçinin yolunu aydınlatıyor. Onlar boşuna ölmediler. Suphi'leri, Nejat'ları öldürtenlerden geriye kirli-lekeli bir ün kaldı. Ama onların resimleri bugün Türkiye proletoryasının elinde bayraklaşıyor, savaşlardan savaşlara taşınıyor.

## I

TKP'nin 10 Eylük 1920'de yaptığı ilk kuruluş kongresinden bu yana altmış yıl geçti. Bu altmış yılda dünyada ve Türkiye'de çok şeyler değişti. Dünyada Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin açtığı yolda dünya sosyalist sistemi oluştu, sosyalizm geri döndürülemez bir nitelik kazandı. Bununla birlikte emperyalizmin sömürgeler sistemi çöktü. Dünya devrimci süreci giderek hızlanıyor. Bugün uluslararası durum halkımızın savaşını ileriye götürme yönünde her zamankinden daha çok elverişli olanaklar yaratıyor. Dünyadaki gelişmelerin yönünü bugün başını Sovyetler Birliği'nin çektiği dünya sosyalist sistemi belirliyor.

Ama emperyalizm yenilgiyi hemen kabul etmiyor. Son darbeyi yiyinceye kadar bir yandan kendini yeni koşullara uydurmaya çalışacak, öte yandan da elindekini kaptırmamak için her yola başvurmayı sürdürecektir. Emperyalizm yeni askersel-politik stratejiler deniyor, evrensel olarak sosyalizm ve ilerleme güçleriyle karşı karşıya gelme, çatışma yolunu tutuyor. Uluslararası durumu tehlikeli bir şekilde gerginleştirmeye çalışıyor. Bu politika, en gerici ve en saldırgan emperyalist çevrelerin, bağımlı ülkelerdeki gerici faşist hareketleri, halk düşmanı hükümetleri açıktan desteklemesiyle içiçe geçiyor. Uluslararası ilişkilerdeki gerginleşme, kapitalist dünyadaki politik gericileşmeyle birlikte gidiyor. Barışın ve demokrasinin, ulusal bağımsızlığın ve toplumsal ilerlemenin düşmanları ülkemizde ve dünyada bir ve aynıdır.

Türkiye'de cumhuriyetin kuruluşuna burjuvazinin önderlik etmesi, somut tarihsel koşullarda ülkemizin kapitalist yolu seçmesiyle sonuçlandı. Bu yol, altmış yılda ülkemizi derin ekonomik ve politik bunalımlarla sarsılan, işçi ve emekçiler için açlık ve yoksulluktan, baskı ve zulümden başka bir şey getirmeyen, Kürt halkını büyük acılar içine sokan bir yapı doğurdu. Bugün tüm vidalarından gıcırtılar gelen bu yapıyı korumak için emperyalizm ve işbirlikçi burjuvazi baskıları artırma peşindedir. Ülkemizin stratejik konumu, bu saldırıları artırıyor. Emperyalizm ülkemizi sosyalist sisteme ve ulusal kurtuluş hareketine karşı tertip ve olası saldırıları için bir üs olarak elinde tutmak istiyor. İşbirlikçi tekelci burjuvazi, her ne pahasına olursa olsun sömürüyü sürdürmeye çalışıyor.

Partimizin savaşımı uluslararası işçi hareketinin ve ulusal kurtuluş hareketlerinin bir bileşenini oluşturuyor. Bu durum hem görevlerimizi çoğaltıyor, önümüze yeni güçlükler çıkartıyor, hem de savaşımımızın uluslararası önemini artırıyor. Hata ve yenilgilerimizin dünya çapındaki anti-emperyalist savaşa zararı ne kadar büyük olacaksa, başarı ve utkularımızın emperyalizmin geriletilmesine katkısı da o denli büyük olacaktır. Bu bizlere tarihsel bir sorumluluk yüklüyor. Her TKP üyesi bu gerçeğin bilincindedir. TKP, uluslararası komünist hareketin bir parçasıdır. Dünya komünist hareketinin birliğinin pekişmesine katkıda bulunmak, ulusal kurtuluş hareketini güçlendirmek, bizimle aynı savaşım içinde olan herkesle birlik ve dayanışma içinde olmak, proleter enternasyonalizmini canlı tutmak. TKP bunları vazgeçilmez görevler olarak alıyor.

## II

Ülkemiz ve halkımız çetin günler yaşıyor. Saldırılar büyüktür. Savaşım koşulları giderek güçleşiyor. Ekonomik, politik, sosyal her alanda çelişkiler görülmedik ölçülerde derinleşiyor. Ama yığınların savaşımı durmadı, durmuyor. Emperyalizm ve işbirlikçilerinin tüm stratejileri şuna yöneliktir: Yığınların hareketini durdurmak, yığınları ezmek. Yığınları aydınlatacak düşünceleri yaşaklamaları, bundandır. TKP'yi 58 yıldır yasaklı tutmaları yığınlardan olan korkularındandır. Egemen sınıfların erkinin ekonomik, politik, sosyal tabanı giderek daralıyor. Düzenleri sallanıyor. Baskıyı bunun için artırıyorlar. Emperyalizm faşist tırmanışa arka çıkıyor. Memleket Amerikan emperyalizminin kanlı bir komplosu ile karşı karşıya ... Ama tüm bunlar yığınları durduramaz. Devrim ateşini söndüremez! Nasıl ki, tüm baskılar 60 yıldır TKP'yi yok etmeyi başaramadıysa, tersine partimiz her geçen gün kan ve ter içinde yığınlar içinde kök salıyorsa, yığınların savaşımını da önleyemezler. İşte Tariş'te düzenin silâhlı bekçilerine karşı binlerce işçinin omuz omuza savaşımı! Onbinlerce işçi ve emekçinin, aydının Tariş direnişçileriyle bilinçli dayanışması! İşte Çorum'da örgütlü faşist saldırı karşısında barikatlara çıkan halkımız! Hep birlikte ateş ve kurşuna karşı savaşan komünistler, sosyalistler, devrimci gençler, CHP'liler. 30 Nisan direnişi. Sonra Temmuz direnişi! Milyonluk politik genel grev! Üçyüzbinlik anti-faşist gösteri! İşte metal, tekstil ve cam işçilerinin birlik içinde aylardır sürdürdükleri çetin grev savaşımı! Yığınlar, tehlikeyi ancak kendi savaşımlarıyla, kendi güçleriyle önleyebileceklerinin bilincine varıyor, faşist tırmanışa dur demeye kararlı olduklarını gösteriyorlar. Tüm bu savaşımların göbeğinde TKP, komünistler yer alıyor. Her komünist yığınların savaşımına sonuna kadar katılmanın, düşmanın saldırılarına karşı en önde dikilmenin, bu savaşımları örgütlü genel savaşımın sel yatağına akıtmak için çalışmanın başlıca görevi olduğunun bilincindedir. Komünistler, hem yığınlara yol göstermek, hem de onlara en ardıcıl, en özverili, en enerjik savaşanın kendileri olduğunu kanıtlamak zorundadır.

Tüm bu eylemler yığınları birleştiriyor, onları eğitiyor. Sonuç alıcı daha büyük savaşımlara hazırlıyor. Yığınlar yeni yeni eylem biçimleri geliştiriyorlar. Komünistler bunları genelleştiriyor, yaygınlaştırıyor. Yığınların artan hareketliliği, örgütlülüğü de arttırıyor. Yığınları eylem için-

# görevlerimiz

de örgütlemek! İşte temel görevimiz budur. Örgütleneceğiz! Her yerde, her alanda-yığınların eylemliliğini artıracak olan tek şey budur; yığınların eylemi yükseldikçe de örgütlülüğü artacaktır. Komünist savaşımın özü buradadır. Partiyi güçlendirmek, onu yığınlarla bağlamaktır.

Proleter enternasyonalizminin gücü büyüktür! Belirleyici önemi vardır. Uluslararası ortamdaki olumlu değişiklikler, ülke içinde yığınların savaşımının yükselmesiyle birleşirse kalıcı sonuçlara ulaşılmasına katkıda bulunur. Tarih yığınların savaşımlarının eseridir. Son sözü yığınlar söyleyecektir. Herşeyi onlar belirleyecektir. Her komünist bu gerçeği mıh gibi aklının bir köşesine çakmalıdır.

## III

Yığınları bugün doğrudan dolaysız erk için savaşıma yöneltemiyoruz. Yığınların gözünde böylesi bir hedef henüz ulaşılabilir değildir. Kendimizi aldatamayız. Devrimin politik ordusunu hazırlama görevi tamamlanmış olmaktan uzaktır. Ne var ki, çelişkilerin bunca keskin olması kısa sürede belirleyici değişikliklerin gerçekleştirilebilmesinin olanaklarını da birlikte getiriyor. Her şey bizim, komünistlerin tüm öteki ilerici, devrimci güçlerle birlikte görevlerimizi ardıcıl ve artan bir enerjiyle yerine getirmemize bağlıdır. Komünistlerin görevi bugün başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm emekçi yığınların güncel savaşımlarına öncülük etmektir. Bu savaşımları devrim savaşımına bağlamaktır. Bu bağ lafla kurulmaz. Salt devrim laflarını tekrarlayıp durmakla hiç kurulmaz. Eylemle, eylem içinde yığınlarla birleşerek, onları bir tek cephe içinde somut hedeflere yönelterek kurulur. Bugün yığınların savaşıma atılması için sayısız neden vardır. Ücret artışları için, işsizliğe ve pahalılığa karşı, faşizmin saldırıdına karşı, devletin baskı ve keyfi uygulamalarına karşı, her türlü haksızlığa karşı, konut, sağlık ve eğitim konularındaki istemler uğruna yığınların savaşımlarını örgütlemek, onları bu savaşımlar içinde birleştirmek gerekiyor. Bu savaşımları, en sıradan istemler uğrunda başlamış olsalar da, emperyalizme, tekellere, halk düşmanı hükümete zorbalık rejimine, faşist tırmanışa karşı savaşıma yönlendirmek olanaklıdır. Komünistler, bu savaşımlar içinde partimizin programını yığınlara yayarak, onların öfkesini ve savaşkanlığını program hedefleri için savaşıma yönelterek güncel savaşımları devrim hedefine bağlıyorlar. Yığınları daha uzun erimli savaşımlara hazırlıyorlar. Bugün yığınlar böylesi savaşımlara girmeye hazırdır, artan ölçüde giriyorlar. Doğaldır ki, onlar, kafalarındaki erişilebilir hedefler için savaşa atılıyorlar. Ama biz bu savaşlarda daha ileri hedefleri kavratabildiğimiz ölçüde daha bilinçli olacaklardır. Sosyalizme açılan ileri demokratik devrim hedefine böyle ulaşılacaktır.

## IV

TKP öncelikle demokratik güçlerin somut konulardaki eylem birliğini sağlamaya çalışıyor. Amacımız hep birlikte düşmanın emperyalizm ve iç gericiliğin saldırılarını geri püskürtmektir. Faşist tırmanışa karşı çıkmaktır. Öte yandan böylesi eylem birlikleri yığınların ve onları temsil eden örgütlerin uzun soluklu, devrimci bir erke yönelik bir cephe içinde, ulusal demokratik cephede örgütlenmesi için gerekli deneyleri sağlıyor. Yarın erke yönelik bir birliği kurmanın yolu bugün güncel hedefler için birliği gerçekleştirmekten geçiyor. Yarın yığınların devrim için savaşıma atılmasını sağlamak, bugün devrimci olmayan yığınları güncel savaşıma çekebilmekle olanaklı olacaktır. Bunu başarabildiğimiz ölçüde yarınlar yakınlaşacaktır.

Partimiz bugün demokrasiyi korumak, ulusal bağımsızlığı gerçekleştirmek isteyen her güçle eylem birliğinden yanadır. Ortak hedef-ortak eylem: Tek koşulumuz budur. Partimizin programında yer alan hedeflerin bir tekî için bile olsa, yalnızca geçici bir süre için bile olsa, istekli olan herkesle eylem birliğinden yanayız. TKP her haklı istemin ardıcıl savunucusu ve destekleyicisidir. Ulusal demokratik cephenin kurulmasını böylesi eylem birlikleri kolaylaştıracaktır.

Sendikal birlik için savaşım önemli bir köşe taşını oluşturuyor. Bugün sendikal birliğin yolu, en başta Türk-İş DİSK arasında işçilerin, halkımızın şu ya da bu istemi için kurulup geliştirilecek somut eylem birliklerinden geçiyor. Burada her adım işçi sınıfımızın savaşımına büyük ivmeler kazandıracak, saldırıların geri püskürtülmesinde önemli rol oynayacaktır.

İşçi sınfının sendikal birliğinin devrim savaşımına katkıda bulunma derecesi, işçi sınıfının politik birliğinin sağlanma düzeyiyle bağlı olacaktır. TKP bugün işçi sınıfının politik birliği yolunda ilerlenmesinin, TKP ile legal işçi partileri arasında sağlanacak eylem birlikleriyle olanaklı olduğunu savunuyor. Bunun için bilimsel sosyalizmin ilkeleri çerçevesinde birleşik, yığınsal legal bir işçi partisinin oluşturulması için atılacak ortak adımları destekliyor. Komünistler, öteki işçi partileriyle aramızdaki ideolojik ayrılıklar üzerinde birlikten yana yapıcı bir anlayışla tartışarak ve her konuda eylem birliklerini derinleştirerek, karşılıklı öznel yanlışların giderilmesi için çalışarak, bağlaşıklarının güvenini kazanarak birlik yolunda ilerlemek gerektiğine inanıyorlar. Komünistler öncülük görevini bu anlayışla yerine getirmelidir. Gençlik, kadın hareketlerinde birliği sağlamak, politik birliğin güçlenmesine katkıda bulunacaktır.

Kürt ulusuna uygulanan baskılar gün geçtikçe yoğunlaşıyor. Gericilik azdıkça şovenizm de azıyor. İşçi hareketine ve Kürt ulusal hareketine yönelik saldırılar birlikte artıyor. Partimiz Kürt ulusal hareketi ile eylem birliğini ulusal demokratik cepheyi oluşturma savaşımının vazgeçilmez bir parçası olarak görüyor. Bu hareketin baş düşmanı, emperyalizm ve işbirlikçilerine ardıcıl karşı çıkan her unsuruyla aktif eylem birliğini savunuyor. Bu eylem birliğini, Kürt ulusunun kendi yazgısını belirleme hakkını, yani ayrılma hakkını kabul etme ve savunma temelinde gerçekleştiriyor. TKP iki halkın birlikte savaşımını savunuyor, ulusal sorunun çözüm yolunun ileri demokratik bir Türkiye'de bölgesel özerklikle açılacağına inanıyor. Partimiz tarihsel ve uluslararası deneyleri de gözönüne alarak işçi sınıfımızın ulusal farklılıklara göre bölünmesinin savaşıma zarar vereceğini belirtiyor. Türkiye işçi sınıfının partisi olarak Türkiye Kürdistanı'nda da örgütleniyor, sınıf örgütlerinin birliğini savunuyor. Kürt halkına karşı her baskı uygulamasına, en küçük haksızlıklara kadar her zorbalığa ardıcıl ve tok sesle karşı çıkmak, Türk halkı içinde egemen ulus şovenizminin her belirtisine karşı sürekli savaşım vermek, işçi sınıfını proleter enternasyonalizmi ruhu içinde eğitmek, halkımıza ulusların kardeşliğini benimsetmek, her komünistin görevidir.

## V

Partimiz her alanda ulusal, demokratik güçlerin birliğini savunurken, bir yandan böylece yığınlara ulaşmayı, onları birleştirmeyi, bir yandan da onlara kendi doğru görüşlerini duyurmayı, komünizmi tanıtmayı amaçlıyor.

Görevlerimizi yerine getirmenin temelinde partimizi daha da güçlendirmek yatıyor. Parti örgütlerini her alana yaymak, partiyi yığınların olduğu her yere sokmak gerekiyor. Halkımızın düşman-

*(Devamı 14. sayfada)*

### Uluslararası komünist hareketin doruklarından biri:

# Komintern VII. Dünya Kongresi'nin 45. yılı

25 Haziran – 20 Ağustos 1933'te Moskova'da Komintern'in VII. Dünya Kongresi toplanmıştı. Kongre, uluslararası komünist ve işçi hareketinin faşizme, emperyalizme ve savaşa karşı savaşımının ana stratejisi ve taktiklerini işledi, devrim stratejisini Leninci doğrultuda yaratıcılıkla geliştirdi. Kongrenin bir çok temel sonuçları günümüz Türkiye'si için de yakıcı bir güncellik taşıyor, savaş yolumuzu aydınlatıyor.

Kongre kararlarının merkezinde yeralan sorunlardan biri, tek proletarya cephesi, ya da işçi sınıfının birliği idi. Dünya komünistlerinin kongresi bu soruna şu temel ilkeden yaklaştı: Dünya görüşleri ve partisel bağlılıkları ne olursa olsun işçi sınıfının tüm kesimlerini faşizmin saldırısına karşı birleştirmek olanaklı ve zorunludur. Bu birlik politikası şu temel bazı ilkesel konumları içermek zorundadır: Birincisi; eylem birliği savaşımı ile ideolojik savaşım arasındaki diyalektik karşılıklı ilişki, her zaman gözönünde tutulmak zorundadır. İkincisi; bu eylem birliği yalnızca proletaryanın konumlarını, varolan demokratik özgürlükleri salt savunmakla yetinmemeli, aynı anda bu konumları, özgürlükleri daha da genişletmeye yönelik olmalı, bu alanda bir saldırı silâhı işlevi de görmelidir.

Faşizme ve bağımlı ülkelerde emperyalizme karşı bir halk cephesi oluşturma sorunu, kongrenin dikkatinin merkezinde yer alan bir diğer temel sorun oldu. İşçi sınıfının birliği bu cephenin omurgasını oluşturmalıdır. Ama bu, mekanik bir ön koşul değildir. Bir halk cephesi hareketinin yaratılması için verilecek savaşım da işçi sınıfının birliğinin oluşmasına güçlü bir itkide bulunabilir.

## Halk cephesinin işlevi

Bu cepheye kim girecek ve cephenin işlevi ne olacaktır? Bu cepheye işçilerden başka köylüler, ilerici-demokratik aydınlar, kent küçük burjuva katmanları ve faşizmle, emperyalizmle nesnel olarak çıkarları çelişen tüm politik ve toplumsal güçler kazanılmalıdır.

Cephenin görevinin doğru anlaşılması, ancak demokrasi ile sosyalizm savaşı arasındaki bağın doğru anlaşılması ile olanaklıdır. Anti-faşist halk cephesi stratejisi, Lenin'in demokratik devrim ve onun sosyalizme dönüştürülmesi sorunu üzerindeki kuramının Avrupa'da, faşizm koşullarında yaratıcı bir uygulamasıdır. Cephenin programı doğrudan sosyalizmin değil, fakat demokratik ve ulusal görevlerin gerçekleştirilmesinden geçecektir. Ama bu görevlerin gerçekleştirilmesi sürecinde bağlaşıklık kurulan geniş anti-faşist güçlerin büyük çağunluğunun, emekçi kitlelerin, öz-deneyimleri ile sosyalizm için savaşımın zorunluluğunu kavramaları olanağı doğacaktır. Söz konusu olan, sosyalizm için savaşımın terkedilmesi değil, tam tersine, demokrasi için savaşımla sımsıkı bağlanmasıdır.

Büyük devrimci önder G. Dimitrof, kongreye okuduğu raporda şöyle belirtiyor: *«Proletarya devrimine geçişin biçimine Lenin neden çok büyük önem vermişti? Çünkü o, ‚bütün büyük devrimlerin temel yasası' olan gerçekten geniş emekçi kitlelerini devrimci öncünün yanına çekmek sorunu ... söz konusu olduğu zaman, yalnız propaganda ve ajitasyon kitlelerin öz deneyimlerinin yerini alamazlar diyen yasayı göz önüne alıyordu.»* (Georgi Dimitrof, 3 Ciltlik Seçme Eserler, Fr., Sofya Press 1972, c. 2, s. 74.)

Kongrede böylesi bir cephe hükümetinin iktidara gelişi olasılığı karşısında komünistlerin konumunun ne olabileceği sorunu da önemli bir yer tuttu. Komünist partileri bu soruna yaklaşırken özellikle şunlara dikkatlerini yoğunlaştırdılar:

Bir kez komünist partilerinin, cephe içinde öncülüğü kendilerini kanıtlayarak almaları ve işçi sınıfının hegemonyasını yaşama geçirmeleri zorunluluğu üzerinde duruldu.

Sonra sorun, her devrimci harekette olduğu gibi, burada da temelde iktidar sorunudur. Elverişli bir iç ve dış güçler ilişkisi bağlamında iktidarın alınması, demokratik ve ulusal görevlerin gerçekleştirilmesi aşamasını sosyalizm için görevlerin gerçekleştirilmesi aşamasına çok daha yakınlaştırabilir. Bu durumda devrimci sürecin farklı aşamaları önemli ölçüde çakışabilir. Fakat bunun tersi de olanaklıdır. Her iki durumda da sorun,

*(Devamı 14. sayfada)*

# «İki Taktik» 75 yaşında

Temmuz ayı sonunda Lenin'in *«Demokratik devrimde sosyal demokrasinin iki taktiği»* isimli yapıtının yayınlanışının 75. yıldönümüydü. Bu ölmez yapıtında Lenin, Menşevizmi köklü şekilde eleştirdi ve Marksist devrim kuramını zenginleştirdi. Menşevikler, 1905 devrimi burjuva nitelikli olduğu için, proletaryanın kendi bağımsızlığını yitirmemek ve burjuvaziyi de ürkütüp devrimden uzaklaştırmamak için işçi sınıfının devrimde öne geçmemesini öneriyorlardı. Lenin'se yapıtında, Rusya'daki o günkü, objektif ve subjektif koşulların *«... işçi sınıfının derhal tümüyle kurtuluşunu olanaklı (kılmadığı)»* (Lenin, Yapıtlor, Alm., c. 9, s. 14) ortamda gündemde olan devrimin niteliğinin demokratik olacağını, fakat yalnızca demokratik aşamada saplanıp kalmamak, yalnızca burjuva demokratik görevlerle yetinmeye kalkıp, yığınların devrimci enerjisini kırmamak gerektiğini gösterdi: *«Şimdiki devrimin tam utkusu ile birlikte demokratik dönüşüm sona erecek ve sosyalist dönüşüm için sonul savaş başlayacaktır.»* (a. g. y., s. 120.)

Zaman zaman bu düşüncenin iyi kavranamadığı görülüyor. Kimileri Lenin'in bu iki devrimin birbirine dönüşmesi düşüncesi ile *«bir tek devrim sürecinin iki aşaması»* kavramının özdeş olduğunu anlayamıyor, o nedenle TKP'nin ileri demokratik devrime «devrim» demesini eleştiriyorlar. Gerçekten Lenin hem demokratik devrimden, hem de sosyalist devrimden sözediyordu. O, *«emperyalizm koşullarında burjuva demokratik ve sosyalist devrimleri bütünsel bir devrimci sürecin iki aşaması olarak görüyordu.»* («Komünist hareketin sorunları» – Alm., s. 122.)

Büyük Oktobr Sosyalist Devriminin deneyiminin ışığında Lenin iki aşamalı devrim kuramını daha da yetkinleştirdi. Devrimin niteliğini doğrudan doğruya maddi ekonomik temele bağlayıp, Büyük Oktobr Sosyalist Devrimine düşman konum alan oportünist Kautski'ye verdiği yanıtta, devrimin niteliğinin her şeyden önce proletaryanın ve bağlaşıklarının gelişmişlik düzeyine bağlı olduğunu gösterdi: *«Köylülüğün tümü ile birlikte yürüdüğümüz sürece devrimimiz burjuva nitelikte (demokratik nitelikte) bir devrim (oldu) ... daha sonra köylüler, yarı proleterler, tüm sömürülenlerle birlikte köy zenginleri, kulaklar, vurguncular da içinde olmak üzere kapitalizme karşı (yürüdük), ve bu ölçüde de devrim, sosyalist bir devrim (oldu) ... Bu ikisini yapay bir Çin seddi ile ayırmaya, aralarında proletaryanın hazırlık derecesi ve köy yoksullarıyla birleşme derecesinden başka bir ayrım koymaya kalkışmak Marksizmin en büyük çarpıtılması, vulgerleştirilmesi, yerine liberalizmin geçirilmesi demektir.»* (Lenin, Yapıtlar, Alm., c. 28, s. 300–301.)

*«İki Taktik»* ve Lenin'in devrim kuramı, bugün de komünistlerin savaşımına yol gösteriyor. Bu kuram Türkiye işçi sınıfının, komünistlerin elinde, Türkiye'nin canlı savaş koşullarında yaratıcılıkla kullandıkları, onları devrime götürecek bir silâhtır.

# TİP Kongresi üstüne

TİP, ülkemizin derin bir bunalımla karşı karşıya olduğu koşullarda en büyük yönetim organını, Büyük Kongreyi topluyor. TKP açısından bu kongre karşısında biricik tutum, TİP'li arkadaşlarımıza başarı ve dayanışma dileklerimizi belirtmekten başka bir şey olamaz. Daha baştan belirtelim ki, eğer kimi bozguncu basında ve daha çok kulaktan kulağa bazı provokatif dedikodular yayılmış olmasaydı, belki de, bir başka partinin kongresi öncesinde böyle bir yazı yazılmayabilirdi. Ama, ortaya atılan savların karşısında sessiz kalınamaz.

Bu savlardan birisi, Maocu Aydınlık gazetesinde ortaya atılandır. Bunlara göre, TKP, birleşik, yasal bir parti önerisini ortaya atmakla TİP'i «yutmak» amacı taşıyormuş ... Öteki sav da «İşçi'nin Sesi» gazetesinde boy veriyor. Bu da TİP'de değişik guruplar olduğunu, bunların arasında «hemen TKP'ye katılma» yanlılarının da bulunduğunu ilân ediyor. Her iki gazete de TKP ile TİP arasında eylem birliği yerine düşmanlık ilişkilerinin körüklenmesinden yanadır. Nitekim, TİP içinde ortaya çıkan her görüş ayrılığının «parti dışı» güçlerce kışkırtıldığı kanısı, bu bozguncu propagandanın etkisinde kalanlarca ileri sürülüyor.

TKP'nin TİP'i «yutmak», eritmek gibi bir amacı yoktur. Komünistler, TİP'le daha da yakın bir eylem birliği ilişkisi istiyorlar. Onlar, bağlaşık olarak gördükleri bu partinin yok olmasını değil, bilimsel sosyalizm temelinde, işçi sınıfının birliğinden yana bir çizgide giderek daha da güçlenmesini işçi sınıfının çıkarına olarak görüyorlar. Birleşik, yığınsal, legal bir işçi partisi önerisine gelince ... Bu öneri, yasal işçi partilerini yok etmek değil, tam tersine, onların çok daha güçlü bir parti durumuna gelmeleri önerisidir.

TİP içinde «TKP'ye katılma» eğilimi ile komünistler arasında bir bağ kurmak partimizin politikasından iyiden iyiye habersiz olmayı gerektirir. TİP'in TKP'ye katılması diye bir sorun komünstlerce hiç bir zaman ortaya atılmadı. Tam tersine, TKP MK Plenumu, legal bir partinin zorunluğunu özellikle vurgulamıştır. Kuşkusuz TKP, bugünkü koşullarda ancak illegal partiyle omuz omuza bir legal hareketin devrimci bir rol oynayacağını belirtiyor. Komünizm ülkülerini benimseyen herkesi TKP sıralarına katılmaya çağırıyor. Ama, aynı zamanda TKP, TİP'in yasallığının kesinlikle korunması, buna ters tutumların zararlı olduğunu da belirtiyor.

TİP içindeki görüş ayrılıklarının «parti dışı» kışkırtmalar olduğu yolundaki kanılar bizce soruna bilimsel bir açıdan yaklaşılmadığını gösteriyor. TİP içinde gerek parti içi tartışma boyunca, gerekse Kongre eşiğinde ortaya çıkan farklı görüşler, bir parçalanma sürecinin varlığını göstermiyor. Bize göre bu tartışmalar doğaldır. Bunlar, legal bir partinin, Türkiye'nin anti-demokratik ortamında bilimsel sosyalizm yönünde gelişmesinin ortaya çıkardığı sorunlardır. Bütün sorun, bu tartışmaları TİP'in birliğine zarar vermeyen, onun yasallığını yıkmayan bir temelde yürütmesini bilmektir.

Şimdi TİP kongresi, ortaya çıkan gerek TİP'e özgü sorunlara, gerekse tüm işçi sınıfımızın, ilerici güçlerin yaşamsal sorunlarına tutarlı çözüm yolları getirmek için iyi bir fırsattır. «Tek parti, tek cephe» broşüründe ileriye doğru atılan adımların daha da açıklığa kavuşturulması, özellikle «tekleşme» sorunundaki belirsizliklerin ortadan kaldırılması, bu soruna illegal TKP'nin varlığı ile bağdaşan bir çözüm önerilmesi; devrimin aşamaları sorunundaki hala süren bulanıklığa son verilmesi, TKP'nin politik stratejisi üzerine yersiz saldırıların bir yana bırakılması bu kongrede gerçekleşebilir. Kongre, tüm anti-emperyalist, demokratik güçleri, ülkemizin karşı karşıya olduğu emperyalist komploya ve yarı-askersel zorbalık rejimine karşı eylem birliğine çekme yönünde yapıcı bir çizgi formüle edebilir. Bunlar, işçi sınıfımız için gerçekten büyük kazanımlar olacaktır.

TİP kongresi ileriye doğru nasıl bir adım atar? Buna kuşkusuz yalnızca TİP üyeleri karar vereceklerdir. Şurası açıktır ki, bu kongrenin sonucunda TİP yönetimi nasıl bir bileşimde oluşursa oluşsun, TKP, bu parti bugün savunduğu ilkeleri savundukça, izlediği çizgiyi korudukça onunla her zaman dayanışma içinde olacaktır.

# Bulanıklığı aşmak için

Geçtiğimiz dönemde TİP'te anti-emperyalist demokratik cepheyi gereksiz sayan ve demokratik devrim aşamasını mutlak olarak reddeden görüşleri aşma yolunda bazı olumlu adımlar atıldı. «Demokratikleşme için plan»ın «Sunuş»unda ilk kez demokratik nitelikli bir erkin *«olasılığı»* söz konusu edilmişti. Daha sonra, «Tek parti tek cephe» belgesinde TİP, sosyalist devrime geçişin ilk evresine dönüştürülecek böylesi bir olasılığı gerçekleştirmeyi *«hedef»* olarak koydu (s. 62), bunun için mücadele etmenin bir görev olduğunu benimsedi (s. 54). Uzun erimli ve hedefleri açıkça belirlenmiş bir cephe politikası geliştirmenin geciktirilmesini eleştirdi (s. 50, 60), *«anti-faşist, anti-tekelci, anti-emperyalist, anti-şovenist bir cephe»* politikası öngördü (s. 62).

Ne ki bu olumlu gelişme, bu yeni açılım henüz yeterli bir açıklığa kavuşmuş değil. «Tek parti tek cephe», Leninci iki aşamalı devrim süreci görüşünü, sosyalist devrime dönüştürülecek demokratik devrim savını ardıcıllıkla ortaya koymuyor. Bu nedenle eski yanlış görüşlerin izleri yeniden ortaya çıkabiliyor.

Bu tür görüşlerin yeniden ortaya çıkmasını olanaklı kılan bir başka olgu da, TİP'in yeni açılımlarını bundan böyle de TKP'nin sosyalizme açılan ileri demokratik devrim stratejisinin karşısına koyma yönündeki zorlamalardır. Bunu yapabilmek için TKP'nin stratejisini olduğundan başka göstermek gibi bir yönteme başvurulduğu oluyor.

İleri demokratik devrim stratejisi ile «MDD» arasında paralellikler çizme çabası sürdürülüyor. Bunu ileri sürenlere göre sözde, demokrasi ve sosyalizm savaşımının diyalektik bağı, ileri demokratik devrim stratejisinde göz ardı ediliyormuş. Oysa TKP'nin birçok kez vurguladığı gibi, ileri demokratik devrim sosyalizme götürecek iki aşamalı bir devrim sürecinin ilk aşamasını oluşturacak, proletarya hegemonyasının yaşama geçmesiyle sosyalist devrime bağlanacaktır.

Bu stratejinin açıklanmasında yetersiz ve eksik görülen noktaları eleştirmek başkadır, «sağ oportünizm» suçlaması yapabilmek için çarpıtmak başka. Birincisi yapıcı eleştiri, ikincisi ise eylem birliği anlayışıyla bağdaşmayan ön yargılı bir tutumdur.

Bazen de «Devrim gündeme geldiğinde sosyalist devrim, proleter devrim olacaktır» diyerek, benimsenen demokratik iktidar hedefini devrim saymayan bir anlayış ortaya çıkıyor. Bu da iktidar hedefini sıradan bir koalisyon hükümeti olarak görme tehlikesini içinde taşıyor.

Bilindiği gibi demokratik aşama ve cephe sorunlarında sekter, yanlış görüşlerin, sanki bir büyüteç altında bakılıyormuşçasına, en aşırı en katıksız biçimlerini Troçkizm savunuyor. Kuşkusuz TİP, anti-Leninist bir akım olan Troçkizmi baştan beri düşman görüyor, ona karşı çıkıyor. Bundan ötürü Troçkizmin savunduğu sekter görüşler, elbette TİP'in savaş çizgisine yabancı görüşlerdir. Ama bu tutum Troçkizmin her belirtisine karşı da ardıcıl bir ideolojik savaşı gerektirir.

Troçkistlere göre, demokratik bir aşamayı öngören tüm görüşler hem Türkiye koşullarında, hem de evrensel olarak

*(Devamı 14. sayfada)*

# Ateşle oyun

Gerici rejim, ateş çemberine aldığı Türkiye Kürdistanını sürekli kuşatma altında tutuyor. Tunceli, bu kuşatmanın en korkunç operasyonlarından birini bu son haftalarda yaşadı.

Önce MİT ve CIA'nın güdümündeki faşist ve maocu terör çeteleri saldırdı, ırkçı şoven teröre ortam hazırladı. Ardından «Kürtleri cezalandırma» operasyonuna kalkıştı gericilik. Faşist-gestapo yöntemleriyle halkı sıra dayağından geçiren askeri komandolar, köylülerin ev eşyalarına ve kışlık yiyeceğine varınca sokağa attılar. «Cumhuriyet» gazetesi «o günlerde Tunceli bir savaş alanını andırıyordu» diye yazdı.

Türkiye Kürdistanı'nda yoğunlaştırılan ırkçı-şoven baskı ve terör, emperyalizmin bölgemizde izlediği yayılıcı, hegemonyacı planlarıyla sıkı ilişki içindedir. ABD emperyalizmi yitirdiği konumlarını, ülkemizi «soğuk savaş» stratejisine araç yaparak yeniden elde etmeye çalışıyor. Türkiye'deki egemen çevreler de emperyalizme kul-köle olma politikalarının doğurduğu korkunç yıkımdan halkın dikkatlerini başka yönlere çekmek ve tüm Türkiye halkına karşı uyguladıkları kanlı teröre gerekçe uydurmak için «Kürtler ayaklanıyor» yalanına sarılıyor, Kürt ulusuna karşı soy kırımı uygulamaya kalkışıyorlar. Gericiliğin Kürt ulusunu «cezalandırmaya» kalkışmasının nedeni, Kürt halkının, demokratik eşit haklara kavuşma istemini giderek tüm Türkiye işçi sınıfının savaşımı ile bütünleştirmeye yönelmesidir. Ulusların eşitliğini tanımayan ve bunlar arasında yalnız düşmanlığı körükleyen gerici-egemen çevreler, Kürt halkının haklı istemlerine korkunç bir terörle yanıt veriyorlar.

Bunlar bu haklı istemleri geçici bir süre için süngüyle bastırabilirler, ama Kürt halkının eşit demokratik haklara kavuşma istemini asla ellerinden alamazlar. Kürt halkının bu haklı davası Türkiye proletaryasının savaşlarıyla örüldükçe daha da güçlenecek ve hedefe doğru ilerleyecektir. Kürt ve Türk halklarının ortak düşmana karşı savaş birliği, sonucu belirleyecektir. Bugün Doğu illerinde sürdürülen ırkçı-şoven terör gelecek yeni patlamalara temel hazırlıyor. Gerici egemen çevreler ateşle oynuyor.

TKP, tüm ulusların kardeşçe birlikte yaşamasını istiyor, Kürt ulusunun kendi yazgısını belirlemesi hakkını savunuyor. Uygulanan ırkçı-şoven teröre son verilmesi için, Türkiye Kürdistanı'nda bölgesel özerklik için savaşıyor.

# Dindarlar ve eylem birliği

Ağustos ayı sonunda büyük burjuva basınında MHP'nin bir açıklaması boy gösterdi; «TKP, MSP'yi de UDC'ye alıyor» diye. Bununla MHP, Müslüman halk arasında gittikçe güçlenerek MSP'yi de etkileyen anti-emperyalist, anti-faşist eğilimlerin önünü kesmeye çalışıyordu. Ama biz soralım: Dindar çevrelerle, özellikle MSP'lilerle eylem birliği olanaklı mıdır?

Bu sorunun yanıtını önce MHP'yi böylesi bir açıklama yapmaya zorlayan olaylarda arayalım: İsrail'in Kudüs'ü zorbalıkla «başkent» ilân etmesi karşısında, MSP, yalnız tüm dürüst insanlar gibi bu zorbalığı kınamakla kalmadı. Bunu «emperyalizmin, ABD'nin ihtiraslarının bir sonucu», «dünya barışına yöneltilmiş bir saldırı» olarak değerlendirdi. İsrail'le diplomatik ilişkilerini sürdüren hükümeti kınadı. Bir kısım MSP'li saylavlar, MHP'nin zorbalıklarına karşı çıkmaya kararlı olduklarını açıkladılar. Tüm bu girişimler Müslüman yığınlardaki anti-emperyalist, anti-faşist eğilimlerin güçlendiğini ve MSP'nin politikasını sınırlı da olsa etkilediğini yansıtıyor.

Sınıf iç güdüsünden kaynaklanan savaşkan duygular, dürüstlük, adalet, haksızlığa karşı çıkış eğilimleri geniş dindar emekçi yığınlarda çoğu zaman kendini dinsel duygular olarak da dışa vuruyor. Özellikle ekonomik, politik, toplumsal, moral bunalımların kapitalist toplumun temellerini sarsmaya başladığı koşullarda emperyalizmin dinsel inancı kara yobazlık biçiminde, en gerici bir güç olarak kullanma politikası yer yer açık vermeye başlıyor. İşte MSP'nin politikasına bazen yansıyan eğilimler buradan kaynaklanıyor.

MSP'yi türdeş bir parti, politikasını da tutarlı bir anti-emperyalist politika sanmak elbette yanlış olur. MSP'de çeşitli sınıf ve katmanlar var. Ezilen orta katmanların, yoksul yığınların bir kesimi bu partiye yaklaşıyor. Aynı çevreleri hedef alan, ama gerçekte tekellerin ve emperyalizmin katıksız çıkarlarını savunan MHP, bu «rekabet» karşısında bir yandan İslamcı ideolojiye daha fazla ağırlık verir gibi görünürken, öte yandan MSP'lileri vurduruyor, öldürtüyor. MSP ve MHP arasındaki giderek artan bu çelişkiyi doğru değerlendirmek, ondan yoksul halkın yararına yararlanmak gerek.

Faşizm tehlikesi yükseldikçe, emperyalizme bağımlılık arttıkça, MSP tabanından gelen anti-faşist, anti-emperyalist yöndeki basınç da artmaktadır. Bu yığınların demokrasi ve ulusal bağımsızlıktan yana seferber edilmesi, MSP'nin ya da belli kesimlerinin en geniş demokrasi güçlerinin eylem birliğine kazanılması güncel bir görevdir.

*Köy emekçilerinin toprağa ve ekmeğe kavuşması, ağaların yumruğundan kurtulması için savaş!*

# Yeni bir CENTO'ya izin verilemez

ABD emperyalizmi bölgemizde Afganistan ve İran halklarından yediği şamardan sonra zayıflayan konumunu güçlendirmeye çabalıyor. Bu çabalarında Türkiye'ye de ABD'nin bölgedeki çıkarlarını korumak için jandarmalık görevi düşüyor. Bu, militarist kliğin ve yerli tekellerin en saldırgan kesimlerinin ABD güdümlü bir bölgesel hegemonya kurma düşleri ile de uyuşuyor. Cinayetler, baskı yasaları, ordudan muhalif eğilimli herkesi temizleme operasyonları, sıkı yönetim ve polis terörü; ABD'nin bölgemizdeki planlarının yurdumuza yansımasından başka bir şey değil.

ABD'nin planının önemli bir öğesi, bölgede bir askersel üsler ağının yanısıra çöken CENTO'nun yerini tutmak üzere orta doğuda yeni bir saldırgan pakt oluşturmaktır. ABD bu paktı İsrail-Mısır-Suudi Arabistan ekseni etrafında oluşturmayı, Türkiye'yi de katmayı planlamaktadır. İsrail saldırganlarına karşı oluşan Arap devletlerinin «Kararlılık Cephesi», bu planın kısa vadede açıkça yürürlüğe konmasını önledi. Fakat ABD böylesi bir uğursuz paktı gizli olarak çatıştırmanın adımlarını atmaktadır.

ABD'de yalnızca ordudaki yüksek komuta kademelerinde dağıtılan gizli «Armed Forces Journal» (Silâhlı Güçler Dergisi) Haziran sayısında Türkiye'yi ele alıyor. «Ekonomik krizin tedavisinin Türkiye'ye ucuza malolmayacağının» kabul edilmesini istiyor ve Türkiye'nin ABD, Batı Avrupa ve Suudi Arabistandan oluşacak özel bir konsorsiyuma borçlandırılmasını öneriyor. Bu, yurdumuzu yeni bir CENTO serüvenine sokma planının yeni bir adımını oluşturmaktadır. Faşist saldırılara, zorbalığa karşı savaş emperyalizmin bölgemizdeki kanlı planlarına karşı savaştan ayrılamaz. Yeni bir CENTO'nun çatıştırılması, Türkiyenin böylesi bir serüvene bulaştırılması kesinlikle önlenmelidir.

# Paniğe kapılan «Devrimci»

*(6. sayfadan devam)*

lâhlı ayaklanmaya hazırlamak gerektiğini belirtiyor ve silâhlı ayaklanma dışındaki eylem biçimlerine dönüşün hareketi geciktireceğini söylüyordu. Yürükoğlu, bu sözleri tekrarlıyor, ama Lenin'in bunu 1905'te tüm Rusya çapında gerçekleştirilen genel grevlerden, ordudaki ayaklanmalardan ve bunların silâhlı ayaklanmaya dönüştüğü Moskova ayaklanmasından ve yenilmesinden sonra söylediğini belirtmiyor. Lenin, hareketin yeniden yükselebileceğini söyleyerek, yığınların uyguladığı, denediği, tanıştığı silâhlı ayaklanmayı, savaşımın bu en üst biçimini yükseltmeliyiz diyor. Çünkü bu tarihte Rusya'da artık yığınlar tüm öteki savaşım biçimlerinin tek başlarına yetersizliğini görmüş durumdalar. Yürükoğlu'nun alıntı yaptığı makalenin girişinde Lenin şunları söylüyor. *«Devrimin iki büyük ayını (Kasım ve Aralık) onlar (Bolşevikler) barışçıl genel grevden tüm halkın silâhlı ayaklanmasına geçiş aşaması olarak görüyorlar. Bunun olanaklı olduğu kanıtlanmıştır. Hareket bir üst aşamaya yükseldi, geniş yığınlar gelecekteki bir ayaklanmanın başarısı için gerekli pratik deneyleri topladılar, barışçıl grevler sonuna kadar kullanıldı.»* (Lenin, Toplu yapıtlar, Alm, c. 10, s. 102.) Bizdeki durum bu mudur? Üstelik Lenin'in bu sözleri, TKP'nin genel grev, genel direniş çağrısının doğruluğunu, yarının devrim aşaması için bugün yığınlara zengin deneyimler kazandırdığını kanıtlıyor. Yürükoğlu'nun alıntı yaptığı yapıt kendini vuruyor. Üstelik Yürükoğlu, Lenin'in 1906'daki Bolşevik taktiğinin yanlışını eleştiren yazılarını da okuyucudan gizliyor.

«Sol» oportünizm her zaman gerekli aşamaları atlama arzusu olarak ortaya çıkar ve mevcut aşamanın görevlerini reddettiği için de eylemsizliği savunur, sağa dönüşür.

# Birleşik legal parti

*(16. sayfadan devam)*

lamamak gerek. Bu, örneğin yığın örgütleri arasında gerçekleştirilmesi olanaklı olan federatif düzeyde bir birlikten farklı düzeyde bir birlik olacaktır. Bu parti, legal alandaki bilimsel sosyalizmi benimseyecek tüm işçi sınıfı kadrolarının demokratik-santralist örgütsel birliğidir. Böylesi bir partide «fraksiyonlar» söz konusu olamaz. Bu nitelikte bir örgütsel birlik ise, kuşkusuz ancak bilimsel sosyalizm ilkelerine dayalı ideolojik-politik bir birlik temeli üzerinde kurulabilir. Bu nedenle legal örgütsel birlik için görüş ayrılıklarının bilimsel sosyalist bir düzeyde giderilmesinin belirleyici önemi vardır.

Bugün işçi sınıfının yığınsal legal birleşik işçi partisine giden yolda henüz bir sıra sübjektif engeller ve görüş ayrılıkları var. Ama bu engeller, aşılmaz engeller değildir. Sübjektif engelleri aşmanın tek yolu, sınıf savaşımının her alanında eylem birliği, savaş yoldaşlığıdır. Bu eylem birliği içinde yoldaşça tartışma ile görüş ayrılıkları da bilimsel sosyalizmin ilkeleri düzeyinde çözülecektir. Gençlik, kadın hareketlerinin bölünmüşlüğüne son verme yolunda atılacak adımlar da eylem birliğinin ideolojik-politik ve legal örgütsel birliğe yükselmesi sürecini olumlu olarak etkileyecektir.

İşçi sınıfının komünistlerle omuz omuza savaşacak yığınsal legal birleşik işçi partisini oluşturmak elbet bugünden yarına gerçekleşmeyecektir ama, bu görev uzak yarınlara da ertelenmemelidir. Bunu gerçekleştirmenin objektif ve sübjektif koşulları giderek olgunlaşmaktadır. Legal birleşik parti reel bir perspektiftir. Aynı anda yarı askersel zorbalık rejiminin halkın tüm legal olanaklarına karşı saldırıları ortamında yaşam da bunu yakıcı görev olarak dayatmaktadır.

Bugünden eylem birliğini geliştirmek, bu temelde, ideolojik-politik ve legal örgütsel birliği gerçekleştirmek yolunda adımlar atmak gündemde duran bir görevdir.

# Yığınların içinde

*(16. sayfadan devam)*

baskı ve sömürü düzeninin onulmaz dertlerine varıyor. Komünistlerin görevi halkın en küçük güncel sorunlarını bile küçümsememek, sınırlı çözüm yolları varsa kesinlikle savsaklamamak; ama sömürü ve zorbalık düzeni varoldukça hiç bir zaman halkın sorunlarının köklü şekilde çözülemeyeceğini de somut sorunlara bağlı olarak canlı, gerçekten inandırıcı şekilde göstermek görevini tüm çalışmanın temeli yapmak. Komünist militanlar şimdiden işte böylesi bir çalışmanın başarılı örneklerini veriyorlar. Egemen sınıf ne kadar kıyıcı, zorba yöntemler kullanırsa kullansın, komünistlerin en geniş yığınlara dalmasını, onları devrim yolunda bilinçlendirmesini, örgütlemesini önleyemeyecektir. Yığınlar neredeyse, komünistler oradadır.

# Cesaretli olun!

*(4. sayfadan devam)*

görevi şöyle açıkladı: *«Tüm anti-faşist gençlik, güçlerini birleştirmekten ve örgütlenmekten yanadır. Bu nedenle, yoldaşlar, kapitalist ülkelerde emekçi gençliğin yaşam çıkarlarına yabancı olmayan, yeni türden yığınsal gençlik örgütlerinin oluşturulmasını sağlayacak çalışma biçimleri ve yöntemleri bulmalısınız. Partiyi kopya etmeden gençliğin tüm çıkarları için savaşacak, onu sınıf savaşının, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizminin ruhunda eğitecek örgütler yaratmalısınız.»*

Aynı kongrede Dimitrof, gençlik örgütlerinin birleşmek için işçi partilerini beklemeleri gerektiği üstüne sekter görüşü de eleştirdi. *«Yoldaşlar, sosyalist gençlikle birleşme yolunda cesaretle ilerleyin! Onunla ortak ve birleşik örgütler kurun! Anti-faşist gençliğin tüm güçlerini birleştirme yolunda cesaretle ilerleyin! . . .*

*Komünist ve sosyal demokrat partiler ve işçi sınıfının öteki örgütleri arasında birleşme olacak diye beklemeyin.»*

Bu çizginin doğruluğu tarihte birçok deneyle kanıtlandı. Bir örnek: Hitler faşizminin yenilgisinden sonra Almanya'da, komünist ve sosyal demokrat partilerin birleşmesinden önce *«halkın ilerici güçlerinin aracı ve yedeği olan»* anti-faşist demokratik yığınsal gençlik örgütü Özgür Alman Gençliği kuruldu. 4–5 yıl içinde Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin kurulmasından, sosyalist devrim aşamasına geçilmesinden sonra Almanya Sosyalist Birlik Partisi'nin yedeği olan sosyalist gençlik örgütüne dönüştü.

Ülkemizde bugün yığınsal, legal, birleşik bir gençlik örgütünün oluşturulması gündemde duruyor. Bu sorunun çözümünü, birleşik legal yığınsal işçi partisinin oluşturulmasına ertelemek tümüyle yanlış bir tutumdur. Başta IGD, Genç Öncü ve SGB olmak üzere gençliğin tüm anti-emperyalist, demokratik güçlerinin katılmasıyla devrimci bir gençlik örgütünün yaratılmasının koşulları büyük ölçüde olgunlaşmıştır. Uluslararası komünist hareketin bu konudaki deneylerinin daha geniş incelenerek, Marksist-Leninist gençlik politikasının ilkelerinin ülkemiz koşullarına yaratıcılıkla uygulanması, bu alandaki öznel engelleri de ortadan kaldırmaya yardım edecektir.

*Nerede bir yoldaş varsa, parti oradadır!*

*TKP, 60. kuruluş yıldönümünü, Türkiye politik yaşamının ayrılmaz bir parçası, ulusal çapta örgütlenmiş bir parti olarak kutluyor.*

# Bulanıklığı aşmak için

*(11. sayfadan devam)*

yanlıştır, faşizmin ideolojisiyle uzlaşmaya açılır. Demokratik sloganlar hiç atılmaz değildir, atılır; ama bunlar yalnızca harekete *«kitle niteliği»* vermeye yarayan *«geçici»* sloganlardır. *«Kitleler»* bir kez bir araya toplandı mı, demokratik sloganların da işlevi sona erer! («Türkiye Nereye Gidiyor-Türkiye'de Sürekli Devrim», s. 41–43.)

Troçkistler strateji sorununda ileri demokratik devrimin sosyalist devrime dönüşecek bir ilk aşama oluşturduğunu göz ardı ediyor, onun demokratik devrim ile sosyalist devrim arasına bir «Çin seddi» koyan «MDD» türü görüşlerle aynı kaynaktan çıktığını ileri sürüyorlar. (A. g. y., s. 39.)

## «Troçkizmin izleri»

Yalçın Küçük çizgisini TİP, anti-Sovyetizm ve anti-komünizme açık olduğu, eylem birliği düşmanlığı yaptığı için mahkum etmiş, sıralarından çıkarmıştır. TİP'e yakın gençler, bu görüşü «Troçkizmin güçlü izlerini taşıyan» bir sapma olarak niteliyorlar. («Anti-faşist gençlik cephesi sorunları», s. 19.)

Troçkizmin Leninci demokratik devrimin sosyalist devrime dönüştürülmesi anlayışını çarpıtmaları bugün işçi sınıfı hareketinin dışına çıkarılmış olan Yalçın Küçük'te de var. Gerçi Troçkistler gibi ileri demokratik devrim stratejisini «MDD» ile tümüyle özdeş göstermeye kalkmıyor ama, o da TKP'nin ileri demokratik devrim aşamasının sosyalist devrimle bağını yadsıdığını ileri sürüyor, «demokrasi akıllarından çıkmadığından sosyalist iktidarı düşünemiyorlar» diye çarpıtıyor. («Sosyalist İktidar», sayı 2, sayfa 82.)

«Sosyalist İktidar» da devrimin demokratik aşamasını mutlak olarak yadsıyor. Ona göre, Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerinden başlayarak Ulusal Kurtuluş Savaşı ile demokratik devrim tamamlanmış, bu sorun artık ortadan kalkmıştır. («Sosyalist İktidar», sayı 1, sayfa 58.) Sosyalist devrim dışındaki stratejilerin hepsi dağılmaya, çökmeye mahkumdur. (A. g. y., s. 73.)

## Devrimin karakteri

Bu tutum, ileri demokratik devrim stratejisini çarpıtmak için ileri sürülen «demokratik ve sosyalist görevler arasında diyalektik bağ» sorununun Leninci içeriğini kavrayamamaktan kaynaklanıyor.

Geriye dönüp bakıldığında, devrimin utkusuyla objektif olarak hangi toplum düzeninin oluştuğu kuşkusuz devrimlerin sınıflandırılmasının temel ölçütüdür. Ama devrimci savaşın strateji ve taktiğini saptama açısından daha bir sıra etkeni göz önünde tutmak gerekir.

Sosyal-ekonomik dönüşümlerin tipinin yanısıra özellikle devrimin itici gücünü oluşturan sosyal-politik güçlerin durumu, bileşimi ve konumları bu saptamada önemli bir rol oynar. Örneğin Krasin, gelişmiş kapitalist ülkeler için bile şöyle belirtiyor: *«... İşçi sınıfının büyük çoğunluğunun henüz reformist konumlarda bulunduğu kapitalist ülkelerde, sosyalizmin objektif koşullarının olgunlaşmış olmasına karşın, devrimci sürecin hemen açık sosyalist bir karakter kazanmayacağı görülüyor.»* (Y. Krasin, Çağdaş Devrimci Süreçte Genel ve Özelin Diyalektiği, Voprosi Filozofi, 1979/11.)

*«Sonra, devrimin tipi ve karakteri üzerinde devrimci süreçteki politik ilişkilerin ve savaşımın belli bir özerkliği de etkide bulunuyor.» (a. g. y.) «Birçok devrim bugün objektif sosyal-ekonomik görevlerin çözümünde belli politik aşamalar geçiriyorlar, bu aşamalarda sınıf güçleri oranında derinlemesine değişiklikler kadar politik dönüşümler ve devrimler de gerçekleşiyor.»* (A. g. y.)

Kuşkusuz, TKP görüş ayrılıklarını eylem birliğine karşı engel olarak görmüyor. Öte yandan böylesi görüş ayrılıklarının eylem birliği süreci içinde ve yoldaşça tartışmayla giderilmesini istiyor. Yanlışlara fırsat sağlayan boşluk ve bulanıklıkların tümüyle giderilmesi, yanlışlığı saptanan ve karşı çıkılan ters çizgilerin izini taşıyan görüşlerin tümüyle aşılması, işçi sınıfının savaşımı için mutlaka yararlı olacaktır.

# 60. yıl ve görevlerimiz

*(9. sayfadan devam)*

ları yığınları sindirmeye, demagojiyle kendine bağlamaya çalışıyor. Partinin olduğu yerde bunu başaramaz, iş tersine döner. Nerede bir komünist varsa, orada parti vardır. Her komünist her zaman her yerde partimizi temsil ettiğinin bilincindedir. Partinin savaşımının gücü komünistlerin ortak davranışına, bu ise ideolojik birliğimizi güçlendirmemize bağlıdır. İdeolojik çalışmayı ve savaşımı yoğunlaştırmak görevi sınıf savaşımının artan görevleriyle bağlıdır. Proletaryanın yazgısını serüvenlere bağlama sevdasındaki «İşçinin Sesi» sapmasının örgütsel olarak dağıtılmış olmasıyla yetinemeyiz. Partimize meydan okumaya yeltenen bu akım sonunda işçi militanları öldürerek cinayet işler duruma geldi. «Sol» görünümlü maskesinin altındaki yüzü açığa çıktı. Bu olgu ideolojik savaşımın belirleyici önemini gösteriyor. İdeolojik çalışmayı yükseltme görevi boylu boyuyla önümüzde duruyor.

Partimiz bugün 60. yılında dünkünden çok daha güçlüdür, çok daha etkindir. Yarın daha güçlü olmalıdır. Olacaktır. Ülkemizin baskı ve sömürüden kurtulmasının, insanın insan tarafından sömürülemeyeceği özgür bir Türkiye'nin kurulmasının temel güvencesi budur. Bu bizim tarihsel sorumluluğumuzdur. Her komünist bu bilinçle yaşamalı ve savaşmalıdır. Kadrolar, eleştiri, özeleştiri silâhına devrimci bir ruhla sarılmalı; bu silâhı TKP'nin güçlendirilmesi için kullanmalıdırlar.

60. yılımızda toplanan MK Plenumu, yürüdüğümüz yolu, önümüzdeki görevleri aydınlattı. Plenumun çizgisini başarıyla uygulamak için çabalarımızı kat kat artıralım! ...

Partimizin Leninci ideolojik, örgütsel, politik birliğini güçlendirerek, devrimci yaratıcılığımız ve girişkenliğimizle onu utkunun ufuklarına yöneltelim!

Her yurtsever, namuslu, ülkesi ve insanları için ardıcıl savaşmadan yana işçi ve emekçiye, devrimciye 60. yılımızda sesleniyoruz: «TKP'ye gir, partiyi güçlendir!»

# Komintern VII. Dünya Kongresi

*(10. sayfadan devam)*

bu iki aşamanın görevlerini birbirine bağlamaya ve sosyalizm için savaşımı hiç bir şekilde gözden yitirmemeye dayanır.

Ve nihayet, devrimci gelişimin bu aşamalarından hangisinde olursa olsun, işçi sınıfı her zaman için karşı-devrimci saldırıya karşı devrimci kazanımları silâhla koruma zorunluğu doğacağını bilmeli, buna her bakımdan hazırlıklı olmalıdır.

TKP dünya komünist hareketinin Komintern VII. Kongresinde elbirliği ile saptadığı bu bilimsel ve devrimci ilkeleri savaşımına temel olarak alıyor, bu ilkeleri yaratıcı şekilde uyguluyor. İMF ve holdinglerin hükümetinin kanlı komplosuna karşı en geniş çevreleri ortak bir demokrasi hareketi içinde toplanmaya çağırıyor. Bu hareketin bağrında devrimci güçleri ulusal ve demokratik bir cephe-içinde birleştirmek ve gelişerek sosyalist devrime dönüşecek bir halk devrimi hedefine, ileri demokratik devrim hedefine yöneltmek için çalışıyor. Tüm bu savaşın omurgası olarak da, işçi sınıfının politik ve sendikal eylem birliğini gerçekleştirmeyi zorunlu görüyor.

## M İ L İ T A N L A R D A N

# Kemal Türkler'i yaşatacağız!

Türkiye işçi sınıfı ve emekçiler 25 Temmuz günü görkemli bir anti-faşist cenaze töreni ile yiğit işçi önderine son görevini yaptı. İşçi sınıfının örgütlü gücü ve emekçi halkımızın bu yüzbinleri bulan yığınsal çıkışı burjuvaziyi korkuttu. Bugün işçi sınıfının kini bir başka türlüydü. Bu olay, küçücük yazılara sığacak gibi değil. Ben ancak küçük ama çok önemli birkaç olayı anlatmakla yetineceğim.

Ben, cenaze törenine Kocaeli'nden hareket eden konvoyla katıldım. Benim bulunduğum otobüste genellikle deneyimi olmayan belki de ilk kez böyle bir yığınsal anti-faşist gösteriye giden işçiler vardı. Otobüsün camları Kemal Türkler'in posterleri ile kaplanmıştı, yakalarımızda da rozetleri vardı. Ama arabaları ve üstlerimizi arayan sıkıyönetim zorbalarının önümüzdeki otobüsteki posterleri ve arkadaşlarımızın göğüslerine taktıkları rozetleri yırttığını gördük. Bunu gören işçiler «Biz bu canilere başkanımızın resimlerini yırttırarak onu yeniden katlettirmeyiz, buna bir çare bulmalıyız» dediler ve buldular da ... Faşist köpekler hiç bir tanesini yırtamadılar ve aramadan sonra rozetleri göğüslerimize taktik, camları posterlerle donattık. İşçilerin gözleri ışıl ışıl parlıyordu.

Erler arama yapıyordu. İki kişiydiler. Biri üzerimizi inceden inceye adeta küfredercesine arıyordu. Sonunda pabuçlara ve çoraplara kadar bakınca, öteki ona ters ters bakarak «Arkadaş orada ne arıyorsun? Silâh kaçakçılarını bile bu kadar aramıyorlar» dedi ve bir kaç arkadaşa saygı ile bakarak «geçiniz», diyerek aramadan salıverdi. Belliydi, onun da sınıf kini vardı.

Yol boyunca gereksiz ve tahrik edici aramalardan sonra bir yerde konvoyu beklemek üzere durduk. Arkadaşlar su içmeye gittiler. Yakındaki çeşmenin yanında eski bir evden yaşlı bir işçi anası ile işçi eşi bizleri evlerine davet ederek soğuk su verdiler. Bu arada yaşlı ana «Kemal Türkler'in cenaze törenine gidiyorsunuz değil mi? Katletti namussuz caniler dağ gibi yiğidi» dedi ve ekledi: «Bir gün hesabı mutlaka sorulacaktır». Gözleri yaş doluydu ama ağlamıyordu.

Görkemli anti-faşist gösteriden sonra geri dönmek üzere otobüslerin yanına geldik. Öteki arkadaşların gelmesini bekliyorduk. Bu sırada bir metalurji işçisi «boşuna durmayalım, rozet dağıtalım» dedi ve başladı elindeki rozetleri geçen arabaların pencerelerinden atmaya. Arabalardakilerin ilerdeki askerlerden korkup almayacaklarını sandım, aldanmışım. Saydım tam 20 kamyon, minibüs ve dolmuş şöförü durdu, bazıları pencereyi açtı ve rozetleri kıymetli bir mücevher gibi, itina ile alarak okudu ve yanına koydu. Sevinçten gözlerim yaşarmıştı. Gurur duydum. Türkiye'de bazı şeyler hızla değişiyordu ve kesin bir hesaplaşmaya doğru gidiliyordu ... Evet bir gün hesapları mutlaka sorulacak!

*Bir işçi militan*

## 60. Yılda TKP ve Türkiye Demokrasi Güçleriyle Dayanışma Haftası

*Hazırlık komiteleri, Federal Almanya'nın ilerici kişi ve kuruluşlarını, Türkiyeli işçi ve aydınları 6–13 Eylülde Federal Almanya Cumhuriyeti'nin çeşitli kentlerinde yapılacak olan yığınsal gösterilere katılmaya çağırıyor.*

# Direndik, direneceğiz

Bursa'da tüm sağlık emekçileri, Demirel hükümetinin ekonomik haklarımızı kısıtlamak istemesine ve Tam Gün Yasası'nı yozlaştırma girişimlerine karşı tek bir yumruk gibi olduk. Özellikle TÜS-DER kadroları bu eylemin başlamasında ve başarıyla sürmesinde belirleyici oldu. 8 Ağustos günü %80'imiz direnişteydik.

Sağlık Emekçilerinin Sesi gazetesini dağıttık. Gazetemizde dediğimiz gibi TÜS-DER kapatılamaz. TÜS-DER bugün grev boylarındadır. TÜS-DER'in gösterdiği yoldan sendikal haklarımızı kullanıyoruz. Çiğnenen haklarımızı geri almak için grev yapıyoruz. Sağlık emekçilerinin, istemlerini sermayenin iktidarına kabul ettireceklerine inancımız tamdır.

Halk düşmanı Demirel hükümeti, Sağlık Bakanı İslamoğlu, öylesine halkımıza, bize, emekçilere düşmandırlar ki, onlar, «komünizm yayılacağına sıtma yayılsın» diyerek bu konuda uzman ilerici sağlık emekçilerini sıtma bölgelerinden alıp başka illere sürdüler. 7 ayda sürülen sağlık emekçilerinin sayısı 26 bindir. Bu halk düşmanı anlayış sonunda, sıtma iki katına çıktı, bulaşıcı bastalıklar bir kat daha arttı. Bir de utanmadan emekçilerin haklı direnişini «halka karşıymış» gibi göstermeye kalkıyorlar. Eğer sürülen 26 bin sağlık emekçisi halk değilse, İslamoğlunun sıtmaya mahkûm ettiği yığınlar halk değilse, direnen onbinlerce emekçi halk değilse, halk kimdir? Demirel'ler, İslamoğlu'lar, sıkıyönetimci generaller mi?

*Bursa'dan bir sağlık emekçisi*

# İzmit mitingi

23 Ağustos günü, İzmit'te Maden-İş, Bank-Sen, Aster-İş, Tümka-İş'e bağlı işçiler, Köy-Koop'lu köy emekçileri, Halk-Koop'a bağlı emekçi halk, ilerici gençlerin, kadınların, liselilerlin, öğretmenlerin katıldığı «Faşist can kırımını protesto yürüyüş ve mitingi» yapıldı. İzmit mitingi faşizme karşı halkın, ilerici güçlerin savaşımının baskı ve zorbalıkla durdurulamayacağının bir göstergesi oldu. Devlet terörüyle faşist MHP terörünün evlat acısıyla, eş, kardeş baba acısıyla yasa boğduğu evler, İzmit'te işçilerin, köylülerin, gençlerin faşizme karşı bu yürüyüşünü görünce başlarını diktiler.

İzmit'te, Demirel hükümetinin ve faşist MHP'nin halkta yaratmak istediği korku ve yılgınlığı bir kez daha yırttık. Yürüyüş ve miting boyunca «MHP-ÜGD kapatılsın-Faşist yuvalar dağıtılsın», «İşkencecilerden hesap soracağız», «Faşizme geçit yok», «Ahmet Aydın'ın hesabı sorulacak-Fevzi Kuruçay'ın hesabı sorulacak», «Faşizme karşı genel direniş!» belgileri haykırıldı. Emekçiler, ilerici güçler ellerinde; «Yaşasın işçilerin, köylülerin, kadınların birlik ve dayanışması!», «Bunalımın yükünü taşımayacağız», «İkili kölelik anlaşmalarına hayır!», «İşsizliğe, pahalılığa, açlığa hayır!», «Vergi yükü tekellere!», «Çocukları aç anaların önünde engel yoktur!», «İGD kapatılamaz!», «Gençliğe can güvenliği!», «Faşist dikta girişimlerine izin vermeyeceğiz», «Öğretmen kıyımına son!» pankartları taşıdılar.

## «Eylem ve cephe birliği»

Mitingde yapılan konuşmada; Kemal Türkler'in faşistlerce öldürülmesi üzerine, genel grev ve anti-faşist gösteriye dönüşen cenaze töreniyle işçi sınıfının gücünü gösterdiği, burjuvazinin oyunlarını bozacak tek gücün eylem ve cephe birliği olduğu vurgulandı.

Tüm demokratik güçler arasında eylem ve cephe birliği diyoruz. Bu görevden kaçanlar tarih önünde hesap vermekten kurtulamayacaklardır. Biz komünistler eylem ve cephe birliğini kurmak için, gerici-faşist güçlerin halkta yaratmak istedikleri yılgınlığı parçalamak için, yığınları örgütlü savaşa çekmek için savaşımdan bir an bile geri durmayacağız.

*İzmit'ten bir komünist*

# PARTİ YAŞAMI

### Neden TKP'ye girdim?

## Çetin sınav günleri

Kapitalist bir ülkenin aydını olarak TKP'ye yönelmem kolay olmadı. Yurdumda hüküm süren adaletsizlik, baskı, çürüyen kapitalizmin yarattığı politik ve moral bunalım bir çok dürüst aydın gibi beni de giderek sola itti. Uzun süre «moda» akımlar arasında savruldum. Giderek sol içinde en tutarlı ideolojik konumlarda savaşan TKP'ye yöneldikten sonra da, kapitalist toplum aydını olmam, tüm özgün sonuçlarını peşi sıra birlikte getirdi. Bireyci eğilimleri yenebilmem, kararsızlıklarımdan kurtulmam TKP'nin sempatizanı olarak, işçi sınıfının yolunda savaşmaya başladıktan sonra da, bir adımda olmadı.

Dört yıllık uzun bir sempatizanlık süresi, çetin bir eğitim ve sınav dönemi geçirdim. Bu dönem boyunca savaş içinde adım adım burjuvazinin etkilerinden arındım. Benimle ilişkide olan, daha sonra temel örgüt sekreteri olduğunu öğrendiğim yoldaş, bu zor dönemde bana destek verdi, savaş alanlarında ateş boyunda örnek oldu, eğitti.

Parti politikasını savunan ilk legal bildiriyi dağıtışım, dağıtmam için ilk olarak elime Atılım'ların verilmesi, ilk katıldığım illegal afişleme eylemi, bugün bile yüreğimi heyecanla dolduran anılardır. Faşistlere, zorbalara karşı savaş yürek istiyor: Ama yüreklilik de ancak açık bir kafayla, ne için savaştığını, ne uğruna ölüme, işkenceye hazır olduğunu bilmekle temellendirilmişse kalıcı oluyor, küçük burjuvanın saman alevi heyecanından öteye geçiyor. Eylem alanlarındaki savaşımım, benimle ilişkideki yoldaş ile açık yüreklilikle yürütülen tartışmalarla, Marksizm-Leninizmi bu savaşımın içinde öğrenmemle koşut gitti. Tüm bunlar sorunsuz, düz bir çizgi üzerinde olmadı. İlişkide bulunduğum yoldaşla buluşma olanaklarının kesildiği, aylarca süren acılı, bunalımlı dönemler oldu. Kararlılığı, ikircimsizliği öğrendim. Partiyle ilişkimin kopuk olduğu dönemlerde de yığınlar içinde, eylem alanlarında savaştan, partiyi yığınlar içinde tanıtmaktan geri durmamayı öğrendim.

Bugün genç bir komünist olarak geri dönüp baktığımda, geçirdiğim uzun sempatizanlık döneminin gelişmemde ne büyük rol oynamış olduğunu görüyorum. Gelişme süreci partiye girmekle sona ermiyor-Aksine sempatizanlık gelişmenin ilk adımı. Önümde bir komünist olarak tüm savaşımım, tüm yaşamım boyunca sürecek daha üst düzeyde bir gelişme süreci duruyor. Hergün kendini yenilemek, yeteneklerini geliştirmek, savaşın daha yetkin bir militanı olmak için çalışmak görevi duruyor.

## Yığınların içinde

Sıkıyönetim ve hükümet ilerici örgütleri kapatıyor, legal direniş olanaklarını gittikçe yok ediyor. Bu koşullarda bir yandan illegal çalışmanın ülkemiz koşullarında yapısal temellere dayanan belirleyici önemi daha da artıyor. Öte yandan şu sorun gündeme geliyor: Bu koşullarda legal çalışma hala yapılabilir mi? Yapılmalı mıdır?

Komintern VII. Dünya Kongresi raporunda Dimitrof, zorbalığın, terörün en yüksek düzeye vardığı faşizm koşullarında bile, «*legal ya da yarı legal çalışmanın genellikle olanaksız olduğunu söyleyen görüşlerin zararlı ve yanlış*» olduğunu, «*yığınların bulunduğu her yerde bulunmasının komünistler için dirimsel önem taşıdığını*» belirtir.

Yığınlar arasında çalışmanın değişik biçimlerini bulmak, legal olanaklardan sonuna dek yararlanmaktan geri durmamak gerek. Tüketim kooperatiflerinden sınav hazırlık sınıflarına, spor klüplerinden biçki-dikiş kurslarına dek halkın çeşitli gereksinimlerine yanıt veren kuruluşların içinde çalışmak gerek. Böylesi çalışma özellikle büyük bir ustalık, yaratıcılık istiyor. Emekçi halkın belli bir gereksinimine yanıt veren bir örgütte, kuruluşta çalışırken, onun amacını, oraya gelen emekçinin, öğrencinin, ev kadınının ondan ne beklediğini bir an bile gözden uzak tutmamak, ama bu çalışmanın içinde de erimemek, halkın kendi gereksinimlerinden çıkarak ona politik bilinç verme hedeflerinden şaşmamak, tüm çalışmanın bu amacın hizmetinde olduğunu unutmamak gerek.

İMF'lerin, holdinglerin dayattığı derin bunalımın halkın yaşamında etkilemediği bir alan yok. En basit görünen gereksinimlerin, en kolayca çözülür sanılan sorunların bile kökleri derin bunalıma,

*(Devamı 13. sayfada)*

## Birleşik legal parti

TKP'nin MK Plenumunda legal işçi hareketine yöneltilen birleşik bir legal parti önerisi geniş yankı yaptı. Bir yandan telaşa düşen sınıf düşmanı, bazen TKP'nin bazen diğer işçi partilerinin varlığını hedef alan yalanları yaygınlaştırmaya çalışıyor. Öte yandan öneri hem işçi sınıfının tüm politik güçlerinde, hem de tüm ilerici çevrelerde canlı tartışmalar başlattı. Bu, olumlu, sağlıklı bir gelişme. MK Plenum'u, eylem birliği ve politik birlik sorunları üzerine, «tartışmalarda atılan görüşlerin tümü de bizce incelemeğe değerdir» diyor.

Çeşitli sorular soruluyor: TKP, legal birleşik işçi partisinden ne anlıyor? Bu, varolan legal bir parti içinde mi birleşmedir, yoksa birleşik legal işçi sınıfı partisi, bu isimle kurulacak apayrı bir parti midir? Parti, hemen, bugünden yarına kurulabilir mi? Yoksa bu, uzak geleceğe ait bir görev mi? Bu parti bir federasyon, bir cephe partisi, bir eylem birliği örgütü müdür? Bugün varolan partiler bu parti içinde ayrı fraksiyonlar mı oluşturacaktır? Legal birleşik partinin yığınsal olması, illegal partinin daralması mı demektir? Sonra bu, TKP'nin «yerine» bir örgüt müdür?

Her şeyden önce, legal parti Komünist Partisi ile omuz omuza savaşacaktır. TKP'nin sınıf savaşımındaki belirleyici rolünü reddetmek, sınıf düşmanından başka kimseye yaramaz, işçi partilerinin kendi savaşlarına da ağır zararlar verir. Türkiye'nin koşullarında ancak kapitalist toplumun yasaları ile sınırlandırılmamış, illegal Komünist partisiyle omuz omuza savaşan bir hareket, legal olanaklardan başarı ile ve en geniş şekilde yararlanabilir.

Birleşik legal bir parti oluştuğu zaman da TKP'nin yığınsallaşması zorunluğu da ortadan kalkmayacaktır. Ama kuşkusuz, legal bir partinin yığınsallaşmasıyla, TKP'nin yığınsallaşması arasında ayrım olacaktır. TKP, yalnız sıralarının sayıca güçlenmesiyle değil, ondan da çok örgütlü ve örgütsüz yığınlar üstündeki etkinliğiyle yığınsallaşır. Legal birleşik parti ise sosyalizm amacını benimseyen en geniş yığınları kucaklamalıdır.

Partinin somut olarak nasıl bir ad ve çatı altında kurulacağı sorununa gelince, bu, öz değil biçim sorunudur; «Birleşik legal işçi partisi» sözcüğü legal örgütsel birliğin niteliğini belirliyor, yoksa yeni bir parti adı diye ileri sürülmüyor. Bu konuda TKP bugünden bir öneri ileri sürmedi ve getirilebilecek hiç bir öneriye de peşinen kapalı değildir.

Legal partiyi bir «cephe partisi», bir çeşit kalıcı eylem birliği olarak da an-

*(Devam 13. sayfada)*

Fiyatı 50 kuruş